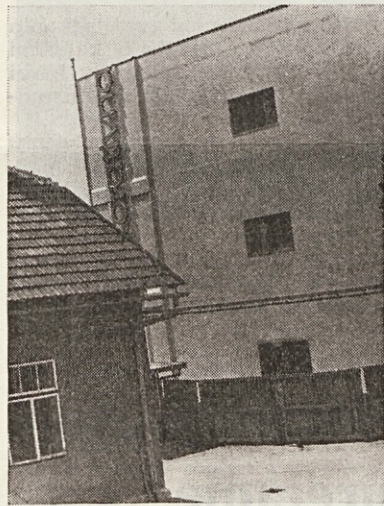

Perspektive gospodarjenja do konca leta

Naj takoj na začetku povem, da so perspektive gospodarjenja do konca leta ugodne. Te prognoze utemeljujemo z dejstvom, da smo na dinamiki izpolnjevanja letnega plana, ki ga v določenih pokazateljih celo presegamo, da je sedanja tržna situacija ugodna, in da do konca leta ne predvidevamo preprek, ki bi lahko ovirale dosego našega cilja. Do tu vse lepo in prav. Ko smo prišli do teh ugotovitev, si postavljamo vprašanja ter iščemo vzroke za ocenjevanje. Kot prvi in največji uspeh lahko ocenimo zamenjavo precejšnjega dela stare z novo tehnologijo. Takratni predlog strokovnih služb, ki je bil do potankosti razložen vsem delavcem in izglasovan z absolutno večino na referendumu, nam že prinaša uspehe. Od takrat, ko smo tkali manj kvalitetne pliše, danes že posegamo v kvalitete višjega ranga in ravno takšna kvaliteta je iskana na trgu. Zato nimamo problemov s prodajo plišev, ki bi jih lahko prodajali v še večjih količinah. Takšne kvalitete ne bi mogli tkati na starih strojih in zagotovo lahko trdim, da bi z lanskoletnimi kvalitetami imeli danes precej polna skladišča gotovih tkanin. Četudi bi nam jih uspelo razprodati v običajno jesenskih konjunktornih mesecih, bi bil uspeh akumulacije občutno manjši od sedaj pričakovanega. Res je, da z zastavljenimi načrti investicijskega programa še nismo prišli do cilja. V tozdu »A« pričakujemo še nekaj tkalskih strojev za tkanje jacquardskih pliš tkanin, pričakujemo stroj za kontinuirano barvanje plišev. Sezidati moramo del aperture za montažo že dobavljenega, a uskladiščenega širinsko-razpenjalnega stroja »Famatex«. V montaži je tudi naj sodobnejši križno-navijalni stroj »Autoconer« (Savio), v tozdu Predilnica Laško pa so pričeli montirati predilnico. Podoba naše DO se spreminja s takim tempom, da se celo znani strokovnjaki drugih zunanjih institucij čudijo tako hitremu vzponu. Za dokončno uresničitev vseh postavljenih ciljev praktično ni več bistvenih ovir. Vse zastavljeno bo realizirano in drugo leto, ko bomo proslavljali 60-letnico »Dekorativne«, bo za nas res velik praznik. Ta praznik bo posvečen našim uspehom, ter družbi, ki je imela z upanje v nas. Zavedati se namreč moramo, da so družbeni faktorji na osnovi že doseženega v DO »Dekorativni« podpirali vse naše predloge, s čimer nam je bilo omogočeno dodati našim še

družbena sredstva. Moramo priznati, da se obrestujejo vlaganja preteklih let v vzgojo strokovnega kadra, ki je teamsko in nesebično z veliko vnmom pristopil in reševal vse naloge in probleme. Naš mojstrski kader, ki strokovno montira nove stroje, delavci v tozdu »C«, ki mnogo pripomorejo in dopolnjujejo tehnologijo z izdelovanjem novih strojev in vse ostale strokovne službe prizadevno načrtno doprinašajo velik delež k uresničevanju zastavljenih ciljev. Danes mislim, da so odprte oči tudi tistemu ma-

lemu delu pesimistov, ki so se z referendumom opredelili nasprotno. Teh je malo in vedno manj jih bo, tisti, ki pa kljub vsem dokazanem dejstvom le ne bodo hoteli spregledati, pa svetujem, da si izberejo takšno DO, v kateri bi našli več tistega, kar pričakujejo. Naš sedanji problem se odraža v nekoliko slabši izdelavi tkanin, ki imajo le nekoliko preveč napak. Res je, da tkemo mnogo bolj zahtevne artikule, dejstvo je tudi, da so stroji novi in običajno v prvih dneh ni mogoče stkati vse prvotno. Zaradi velike frekvence v oddelkih so tudi porušeni klimatski pogoji, kar vpliva na tako zahtevno in kvalitetno tkanje. Vse to smo predvidevali in prepričan sem, da se bo kvaliteta v krajšem času dvignila na zaželeno raven. Posebno skrb bomo morali posvečati kvaliteti preje. Lažje bo to doseči pri kvalitetah, spredenih doma v tozdu Predilnica Laško, vendar bomo morali še vnaprej delovati v smeri boljše povezanosti in vpliva na kvaliteto česane preje, ki bo v bodoče v precej večji meri zastopana v na-

ših izdelkih. Vsi delavci, združeni v združenem delu, bomo morali brez razlike kvalitetno opravljati dela in naloge. Dosedanji dokazi so dovolj, da se ne bojim, da bi stopali na mestu, temveč gremo naprej, da bo tudi bodoča

generacija prevzela in dograjevala naše delo. Ne bo odveč, če na koncu povem, da smo na delo in dosežke lahko ponosni ter smelo gledamo v našo zagotovljeno prihodnost.

Janez Nebec

Skladišče gotovega blaga dograjeno

Ob izidu te številke lahko ugotovimo zopet pomemben korak v investicijski izgradnji Dekorativne.

Dolgoletna želja po urejenem skladišču se je končno uresničila. Te dni je GP Megrad dogradilo skladišče ter nam ga tehnično izročilo v uporabo.

S to stavbo smo pridobili 2400 kv. metrov skladiščnih površin za gotove izdelke. Istočasno z dokončanjem gradnje samega skladišča je bil dograjen vhod v oplemenitilnico. Obstoječi hodnik v pritličju ob šivalnici bo s tem zopet dostopen ter povezoval novo skladišče z ostalimi prostori. Dostop v kletne prostore, kjer so že obstoječe garderobe, bo možen le prek stopnišča novo zgrajenega objekta.

Skladišče ima vgrajenih troje tovornih dvigal z nosilnostjo 2000 kp. Dvigala bodo registrirana kot osebna in za prevoz tovora. Velikost kabin je 2x3 m z višino 2,5 m. V vseh prostorih skladišča je fluo-orescentna razsvetljava. Povsod je predvidena nočna in zasilna razsvetljava. V vseh prostorih so montirani javljalci požara. Prav tako tudi požarni hidranti ter gasilni aparati. Stavba ima v pritličju in nadstropjih ozka okna, ki pa dajejo dovolj svetlobe za orientacijo.

Okna so namenoma majhna in obrnjena od sonca, da se izogne mo direktnemu vplivu na vlago.

S strani urbanistov je bila postavljena zahteva po bogatejši fasadi z ozirom na to, da je stavba v bistvu skladišče in je to vzbujalo bojazen, da zunanjemu izgledu ne bomo posvetili dovolj pozornosti. Vse zaradi tega, ker smatrajo, da je Celovška cesta za tuje pomembna vpadnica v mesto. Že sedanje ocene kažejo, da se je arhitektu posrečilo obdelati fasado tako, da se bomo lahko dostojno vključili v novo rekonstruirano Celovško cesto.

Iz razgovora s predstavniki SIS za urejanje mestnih cest smo izvedeli, da so naročili projekte za ureditev zunanje okolice skladišča ter da bomo dobili navodila glede klančin, ureditve zelenice kakor tudi odgovor, kakšna bo usoda smrek ob cesti, ker so zaščitene in jih žele čimveč ohraniti.

Kljub zamudi 6 mesecev smo z gradnjo zadovoljni, saj je po svoji zasnovi preprosta, solidna ter funkcionalna ter se bo v svoji nadaljnji dograditvi druge in tretje faze skladno vključila v kompleks Dekorativne ter cele seske.

Anton Jesse

Naš občinski praznik

Dne 22. junija bomo zopet praznovali občinski praznik občine Ljubljana-Siška. Ob tej priliki se ne smemo zabavati in proslavljati, temveč se moramo spomniti vseh pogumnih in odločnih borcev za svobodo, ki so se v tistih težkih dneh znali upreti sovražniku kljub nasilju in grozljam okupatorja. Spomniti se moramo tudi vseh tistih tovarišev, ki jih ni več med nami in ki so pogumno padli za osvoboditev naše domovine. Kot spomin na zgodovinske dogodke 22. junija 1941, ko je bilo v hiši Filipa Bernarda, pod hribom na Vodnikovi cesti ustanovljeno glavno poveljstvo partizanskih čet, je občina Ljubljana-Siška proglasila 22. junij za praznik in ga tudi vsako leto praznujemo.

Kot zavedni občani te občine smo zelo ponosni na ta praznik in na zgodovinske dogodke, ki so se zgodili pred 37. leti na tem kraju. Dan, ki je pomenil začetek povsem novega obdobja v razvoju svetovnega oboroženega spopada

— nedelja, 22. junij 1941, ko je nacistična Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, je obenem pomenil preokret v boju in odporu sovražniku tudi na Slovenskem. To, v kar ni vodstvo slovenskega narodnoosvobodilnega boja nikoli dvomilo, se je tako uresničilo — slovensko bojišče je postalo del oziroma zaledje ogromnega evropskega bojišča, kar je odprlo nove razsežnosti in ustanovilo realno možnost, da se bo svetovni spopad končal s končno zmago vseh protifašističnih in svobodoljubnih sil. To pa je bil obenem tudi trenutek, ki je dajal možnost zmage v boju za svobodo in združitev Slovencev.

Vodstvo slovenskega narodnoosvobodilnega boja je spoznalo, da je edina pot k uresničitvi teh ciljev organizacija oboroženega boja — le na ta način si bo lahko narod priboril svobodo zase, obenem pa bo tudi prispeval skupni zmagi evropskih narodov nad nacizmom in fašizmom. Kot posledica vseh teh spoznanj je central-

ni komite ZK Slovenije dne 22. junija 1941 v hiši Filipa Bernarda na Vodnikovi cesti št. 27 v Ljubljani pripravil in izdal razglas, v katerem je ugotovil, da je cilj barbarskega napada na Sovjetsko zvezo uničiti glavno oporo vseh podjarmljenih narodov, ki se bore za svobodo in da bo poraz napadalcev pomenil tudi vstajenje, osvoboditev in združitev slovenskega naroda.

Boj, ki ga bijejo sovjetski narodi, je tudi nacionalna vojna slovenskega naroda. V razglasu je pozval Slovence, naj ne položijo orožja iz rok prej, dokler ne bo fašistični tlačitelj popolnoma razbit in uničen, dokler ne bo osvobojena zadnja ped slovenske zemlje od Jadranskega morja do severnih slovenskih predelov, od Koroške do Sotle, dokler ne bodo vsi narodi Jugoslavije, Balkana in vse Evrope, dokler ne bo vse človeštvo osvobojeno strahotne more zločincev v Berlinu in Rimu.

Tega dne 22. junija 1941 — pa je bil ustanovljen tudi najvišji vojaški vodstveni organ bodočih slovenskih čet pod imenom vrhovno poveljstvo slovenskih partizanskih čet, ki se je kasneje preimenoval v glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet. Za komandanta je bil imenovan Franc Leskovšek in Boris Kidrič za politične-

ga komisarja. To je bil začetek organiziranega boja proti sovražniku in domačim izdajalcem. V težkih časih, ki so sledili, skozi neštete borbe, neizmerno trpljenje in ob strahotnih žrtvah, je slovenski narod uresničil svoje velike cilje — osvoboditev, nova, pravičnejša socialna ureditev in vsaj delna združitev. V boju, ki ni predstavljal samo boja proti tujemu okupatorju, je zmagala tudi socialna revolucija — iz njega je zrastle nova socialistična samoupravna Jugoslavija.

S tem je bil postavljen najpomembnejši mejnik v zgodovini slovenskega naroda in vseh narodov Jugoslavije. Osvobojeni in združeni so z neizmerno voljo in močjo stopili na pot obnavljanja porušene domovine, nato pa izgradnje socialističnih in samoupravnih odnosov v vseh oblikah dela in življenja.

Tako proslave in praznovanja ob 22. juniju ne pomenijo zgolj spomine na ta pomemben dan pred 37 leti, temveč tudi potrjujejo pravilnost usmeritve ZK in pripravljenost delovnih ljudi naše občine, da po svojih najboljših močeh prispevamo k izgradnji samoupravnih socialističnih odnosov in da bomo, če bo potrebno, zopet branili in se borili za svojo domovino.

Rada Jambor

Gibanje izvoza v letu 1978

Letos smo si postavili zelo zahteven plan izvoza; namenili smo izvoziti za skoraj 20% več kot smo izvozili lani. Vrednostno to pomeni, da naj bi letos prodali tujim kupcem za 61.236.000 din naših proizvodov, kar znaša približno 14% celotne proizvodnje. Posebej je treba omeniti, da smo planirali prodati na najzahtevnejša zahodna, tako imenovana konvertibilna, tržišča večino tj. 73% blaga.

Ko po prvih štirih mesecih leta 1978 pregledujemo dosežene rezultate, moramo na žalost ugotoviti, da postavljenih ciljev nismo popolnoma dosegli. Če letni plan razdelimo po posameznih mesecih, ugotavljamo, da smo vključno z mesecem aprilom dosegli 75 odst. plana za štiri mesece 1978 ali 11% manj kot 1977. leta. Posebej važno in najtežje področje izvoza so zahodna konvertibilna tržišča, kjer smo približno 10% pod planiranimi vrednostmi. Vzroki, da na teh najzahtevnejših področjih ne dosegamo ciljev, so različni. Zelo vpliva na prodajo precej težka gospodarska situacija v zahodnih državah, kjer ni prave živahnosti v poslovanju in se pravzaprav lahko govori celo o krizi. Tudi izvoz v državnem merilu zato ni ugoden, kar lahko pogosto beremo v dnevnem časopisu. Izvoz SFRJ v prvih štirih mesecih 1978 je npr. za 1% manjši, kot je bil v istem obdobju lani. Izvoz Slovenije v istih obdobjih je sicer skupno za 3% večji kot lani, vendar za 2% nižji kot lani na konvertibilna področja. Ni pa prav, da bi se zadovoljili z ugotovitvijo, da naša delovna organizacija ne dosega plana izvoza, ker so pač znatno težji pogoji prodaje na svetovnem tržišču. Kritično moramo spomniti na ne-

katere probleme in pomanjkljivosti, ki tudi zelo otežujejo uspešno prodajo v tujini. Tu moramo omeniti zlasti probleme s kvaliteto nekaterih naših tkanin — plišev. Slaba kvaliteta najpomembnejšega našega izvoznega artikla — pliša (art. 9216) je povzročala stalne kasnitve, pripombe in reklamacije kupcev največ iz Francije in Nemčije, tako da so pomembni kupci v marcu v svojem nezadovoljstvu prenehali kupovati pri nas. Prodajna služba je sicer takoj reagirala in je z veliko intenzivnostjo nudila ostale artikle, vendar sta v asortimentu plišev le dva, ki ju glede na kvaliteto z zaupanjem nudimo tujim kupcem.

Praktično se je začela borba za kupca in izvoz na novo. Vpregli smo vsa dobra izvozna podjetja in se dogovorili, da bodo z vsemi silami poskušali povečati naš izvoz in poiskati tudi nove kupce oziroma tržišča npr. ZDA, Bližnji vzhod in Anglijo. Na konkretne rezultate bo potrebno čakati nekaj mesecev, saj se praktično noben kupec ne odloči za nakup takoj in zlasti ne na začetku za večje količine.

Če bomo hoteli dosežati izvozne cilje, bo brezpogojno potrebna velika aktivnost pri obdelavi tujih tržišč, izboljšanje kvalitete pliš tkanin, razširitev asortimenta artiklov in barv in seveda proizvodnja s čim nižjimi stroški. Sedaj že lahko rečemo, da imamo zelo sodobne stroje, ki pa sami zase še ne zagotavljajo takih lastnosti naših proizvodov, da bi bili ti zares konkurenčno sposobni v trdi borbi s proizvodi tujih proizvajalcev, ki tudi ne spijo in jih je vsak dan več in so vedno boljše.

Proizvajalci pohištenih tkanin v evropskih državah, s katerimi se največkrat spopademo v borbi za kupce, imajo naslednje lastnosti:

Italijani slavijo po izvirnih idejah, barvah, pristopnih cenah, vendar so nesolidni pri rokih dobav in včasih tudi pri kvaliteti. Belgijci slavijo po široki prodajni mreži in tradiciji, velikem asortimentu, zlasti žakardskih plišev, pristopnih cenah. Zah. Nemci so

poznani po dobri kvaliteti, vendar jim manjka izvirnih idej pri dessiniranju in pri izvoru niso posebno aktivni. Španci se uveljavljajo kot nov pomemben konkurent oz. proizvajalec. Njihova največja prednost so nizke cene.

Seveda niso vsi posamezni proizvajalci v omenjenih državah enaki, na splošno pa po zbranih informacijah le velja navedeno.

Janez Mlakar

Samoupravno urejanje družbenoekonomskih odnosov

Zakon o združenem delu nas obvezuje, da se delavci s samoupravnimi splošnimi akti dogovorimo in uzakonimo notranja razmerja. Zato so delavski sveti TOZD in DSSS v drugi polovici maja na predlog komisij za samoupravne akte dali v javno obravnavo naslednje samoupravne akte:

1. Pravilnik o pridobivanju celotnega prihodka, o pridobivanju in razdelitvi dohodka in čistega dohodka za osebne dohodke, za sklad skupne porabe, za poslovni sklad in za rezervni sklad.

2. Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci temeljnih organizacij in delovno skupnostjo.

3. Pravilnik o delovnih razmerjih.

4. Spremembe pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela

sredstev skupne porabe za osebno porabo.

5. Dopolnitve samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v DO.

V javni obravnavi, ki so jo vodile osnovne organizacije sindikata, so osnutke obravnavale najprej družbenopolitične organizacije (OOS, OOZK, in OOZSMS), nato pa smo stališča usklajevali na zborih delavcev. Po končani javni obravnavi, ki je trajala 15 dni, so delavski sveti oblikovali določene predloge besedil, ki smo jih sprejeli na referendumih. Ti samoupravni splošni akti urejajo, kot že povejo njihovi naslovi — nekatera najpomembnejša področja dejavnosti v naših TOZD in DSSS, od vseh delavcev pa je odvisno, kako uspešno bomo samoupravno dogovorjene norme uresničevali v praksi.

Vladimir Kočevar

Plani družbenih dejavnosti

V petek, 19. 5. 1978 smo na zborih delavcev obravnavali in sprejemali dopolnila k samoupravnim sporazumom o temeljnih planih družbenih dejavnosti za leto 1978 v Ljubljani.

Dopolnila za leto 1978 pomenijo izpolnjevanje programov in nalog srednjeročnega obdobja.

Podati želimo kratek pregled dela vseh SIS od leta 1976 ter program dela in pridobitev v letu 1978.

SIS OTROŠKEGA VARSTVA

Otroško varstvo se razvija v okviru sprejetih načrtov srednjeročnega programa. Viden napredek na tem področju smo dosegli v zadnjih 7 letih, odkar je družbena skupnost dala temu problemu večji poudarek. S skupnimi naporami, s sredstvi samoprispevkov ter z združenimi sredstvi namenskega za otroško varstvo smo v zadnjih 7 letih podvojili število otrok, ki so v Ljubljani vključeni v predšolsko vzgojo in varstvo. V letu 1971 je bilo vključenih 6642 otrok, leta 1977 pa 12.834. Od tega je v občini Šiška vključenih v vzgojo in varstvo 1. I. 1978 3154 otrok tj. 40 % od skupnega števila predšolskih otrok. Program za leto 1978 pa predvideva novih vključitev skupaj v Ljubljani 1400 otrok, od tega v občini Ljubljana-Šiška 408 otrok.

Zato bo potrebno v letošnjem letu v občini Šiški dograditi:

— VVZ Smlednik za predšolskih otrok	40
— VVZ Koseze za predšolskih otrok	184
— VVZ Medvode za predšolskih otrok	144
— VVZ Dravlje, enota v stanovanjski soseski SŠ 7 za predšolskih otrok	40

Vsi ti štirje na novo zgrajeni vzgojnovarstveni zavodi bodo pričeli z delom v jeseni tega leta. Za celotno vzgojno varstveno dejavnost bo potrebno v letu 1978 v Ljubljani zbrati 621.000.000 din, od tega v občini Šiški 166.421.000 din. Ta potrebna sredstva bodo zbrana iz prispevne stopnje od osebnih dohodkov vseh delavcev, in sicer po prispevni stopnji 4,19 odst. od I.—IV. 1978 in prispevni stopnji 3,50 % od VII.—XII. 1978, kar bo zagotovilo potrebnih 621 milijonov din za izvedbo programa otroškega varstva v letu 1978.

SIS VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

V ljubljanske osnovne šole je v šolskem letu 1977/78 vključenih 33.994 učencev, od tega v občini Šiški 8547 učencev. Za učenje teh učencev je na osnovnih šolah zaposlenih 2532 delavcev. Zaradi pomanjkanja učiteljev je bilo v letu 1977 kar 172.000 pedagoških ur

opravljenih v podaljšanem delovnem času. Število učencev, ki so bili vključeni v podaljšano bivanje je v Ljubljani le 23,5 % ter vključenih v celodnevno šolo le 6 %, skupno torej 29,5 % vključenih otrok v celovit izobraževalni program. Od tega v občini Šiški 19 % vključenih v podaljšano bivanje in 10 % v celodnevno šolo, skupaj torej v občini le 29 % otrok vključenih v celovit vzgojni program, kar je vsekakor premalo z ozirom na zaželeni cilj, da vse šoloobvezne otroke vključimo v

enoten vzgojnoizobraževalni program, ki bo zagotovil optimalne učne dosežke. Poleg tega, da bo potrebno povečati število otrok, vključenih v celovit program izobraževanja, bo potrebno v Ljubljani zagotoviti nove kapacitete osnovnošolskega prostora za obvezno šolanje močno povečanega priliva otrok v osnovno šolo. V Ljubljani bo v letu 1978 pridobljenih novih 12.382 kv. m učilnic, od tega v občini Šiški 760 kv. m. Za vse te naloge bo potrebno zbrati v Ljubljani 535.000.000 din, od tega v občini Šiški 132.703.000 din. Ta sredstva bo mogoče zbrati tako, da bodo delavci iz svojega osebnega dohodka prispevali v letu 1978 v mesecih od I.—IV. 4,06 % v mesecih od VII.—XII. pa 5,20 %.

SIS KULTURE

Kulturna skupnost bo v okviru srednjeročnega programa v le-

tu 1978 realizirala predvsem naslednje naloge:

V okviru občine Šiška se bo zavzemala za:

- izvajanje prioritarnih nalog, kot so: dvig splošne kulturne ravni v organizacijah združenega dela, šolah in krajevnih skupnostih,
- uveljavljanje in širjenje knjige med ljudi ter v ta namen podpirala dejavnost občinske matične knjižnice podružnice v Šiški in v Medvodah,
- prizadevala si bo za uveljavljanje sindikalnih kulturno-umetniških skupin in šolskih pionirskih kulturnih društev,
- organizirala bo šišenske kulturne večere,
- srečanje pevskih zborov in zabavnih ansamblov,
- občinske likovne razstave in podobno.

- podpirala bo delovanje umetniških društev, katerih je v občini 21,
- amaterska gledališča,
- oder mladih,
- oder pionirjev,
- oder lutk,
- dramska šola,
- folklorna skupina Emona,
- pihalni orkester Medvode, Litostroj,
- godbeno društvo Vodice,
- moški pevski zbor Karel Pahor,

- Kulturno prosvetno društvo v krajevnih skupnostih: Tacen, Stanežiče, Sora, Pirniče, Bukovica, Gameljne, Šentvid,
- ter sindikalno kulturno društvo v Litostroju, Avtomontaži, Viatorju, Tkalcnici, Vižmarje.

V okviru mesta Ljubljane bo kulturna skupnost predvsem:

- nadaljevala investicijsko vzdrževanje kulturnih stavb,
- odplačevala anuitete za opero, balet in Jakopičevo galerijo,
- pri kinu Mojca v Šiški bo zgrajen prizidek za lutkovno gledališče,
- financirala bo predvsem kulturno dejavnost na nivoju mesta, in to: kulturne programe Zveze prijateljev mladine, medobčinskih društev slepih in drugače prizadetih, Pionirskega doma, Centra za kulturo mladih ter Mestne zveze za tehnično kulturo.

Kulturna skupnost Slovenije pa bo predvsem izpeljala sanacijski program Narodne in Univerzitetne knjižnice v Ljubljani, zagotovila sredstva za Univerzitet-

no knjižnico v Mariboru ter sredstva za izdajo Enciklopedije Jugoslavije in Enciklopedijo Slovenije.

Tako se celotna kulturna dejavnost navezuje od občinskih in mestnih programov s programom kulturne skupnosti Slovenije, za kar bo potrebno v letu 1978 zbrati 206.471.000 din. Ta sredstva bodo zbrana iz prispevka delavcev od osebnih dohodkov, in sicer po stopnji od I.—IV. 1978 1,45 % in od VII.—XII. 1978 1,00 %.

SIS TELESNE KULTURE

Telesnokulturna skupnost Ljubljane bo v letu 1978 nadaljevala svoj srednjeročni program ter zlasti delovala na področju množične telesne kulture, kar pomeni predvsem dejavnost s predšolskimi in šoloobveznimi otroci. Program predvsem zajema učne drsanja, plavanje, smučanja ter tekmovalnih panog v okviru tekmovanj za športno značko. Poleg tega bo povečana aktivnost dela te skupnosti na področju telesnokulturne dejavnosti v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnosti, ki predvsem zajema program razvoja rekreacije v OZD in KS ter formiranje športnih društev pri OZD. Naslednja dejavnost telesno-kulturne skupnosti bo pospeševanje in podpora vrhunskemu športu v izbranih panogah, katerih je v SR Sloveniji 9, in sicer: atletika, gimnastika, namizni tenis, plavanje, smučanje, košarka, nogomet, roket, hokej na ledu. Naslednja naloga je še vzdrževanje športnih objektov, njihovo upravljanje in obnova.

Za realizacijo programa bo potrebno v letu 1978 zbrati 89.320.000 din, za kar bo potrebno od osebnih dohodkov prispevati v času od I.—VI. 1978 0,52 % in v času od VII.—XII. 1978 0,51 %.

SIS SOCIALNEGA SKRBTVA

Naloge socialnega skrbstva se predvsem odražajo v skrbi za socialno ogrožene občane skozi vso dobo človekovega življenja ter za njihovo normalno vključevanje v življenje in delo. Predvsem gre tudi za varstvo ogroženih otrok, rejništvo, posvojitve ter za skrbništvo starejših in starih občanov. Konkretno delo socialnega skrbstva se predvsem opravlja prek dejavnosti, kot so:

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

— reševanje problematike mladinskega prestopništva ter v zvezi s tem prevzgoja v disciplinskih mladinskih centrih,

— usposabljanje in izobraževanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,

— skrb za delo organizacij in društev s področja skrbstva,

— organiziranje in izvajanje zakonskih in predzakonskih svetovanj,

— skrb za ostarele občane ter njihovo vključevanje v domove upokojencev,

Socialno skrbstvo bo za naloge v letu 1978 v okviru celega mesta Ljubljana potrebovalo 125 milijonov 143 tisoč din, od tega v občini Šiška 30,270.000 din. Ta sredstva bodo zbrana iz prispevka od osebnega dohodka delavcev, in sicer v času od I.—IV. 1978 po stopnji 0,79 % in v času od VII.—XII. 1978 po stopnji 0,71 %.

SIS ZA ZAPOSLOVANJE

Temeljne naloge interesne skupnosti za zaposlovanje so predvsem v tem, da skupnost skrbi za zaposlovanje in posredovanje dela za vse občane ter s tem neposredno izvaja in uveljavlja eno izmed temeljnih pravic vsakega državljanca, tj. pravica do dela. V okviru zaposlovanja in posredovanja dela kot temeljne dejavnosti interesne skupnosti pa izvaja še:

- poklicno usmerjanje,
- strokovno usposabljanje,
- usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb,
- zavarovanje za primer brezposelnosti,
- štipendiranje ter
- statistiko in analitiko problematike zaposlovanja.

Skupnost deluje v okviru celega mesta Ljubljane. V letu 1978 pa bo skupnost formirala temeljne občinske skupnosti za zaposlovanje, ki bodo lažje reševale konkretno problematiko s tega področja v okviru občin. Za izvedbo nalog skupnosti bo potrebno v letu 1978 zagotoviti 37,663.000 din v okviru mesta Ljubljana, od tega v občini Šiška 5,575.555 din. Ta sredstva bodo zbrana iz dohodka delovnih organizacij, in sicer od I.—IV. 1978 po prispevni stopnji 0,21 % in v obdobju VII.—XII. 1978 po prispevni stopnji 0,20 %.

SIS ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Naloge zdravstvenega varstva so opredeljene že s samim namenom te skupnosti. Gre predvsem zato, da bodo akcije s tega področja predvsem usmerjene v to, da se doseže boljše in popolnejše zdravstveno varstvo vsega prebivalstva, da se pri aktivnem prebivalstvu zmanjša izostanek od dela, zmanjšajo nesreče pri delu in izven dela, da se zmanjšajo obolenja za poklicnimi boleznimi in zmanjša invalidnost ter druga predvsem množična obolenja. Gre predvsem tudi za boljše preventivno zdravstveno službo ter za dvig splošnega zdravstvenega stanja prebivalstva.

Na področju gradnje novih kapacitet bo v tem letu dokončan prizidek zdravstvenega doma občine Ljubljana-Šiška, prične pa se graditi prizidek k zdravstvenemu domu v občini Ljubljana-Polje, občini Ljubljana-Vič-Rudnik, v občini Ljubljana-Moste-Polje pa bo zgrajena še nova lekarna.

Za celotno zdravstveno varstvo v okviru mesta Ljubljane bo potrebno zbrati 1,720,711.000 din. Ta sredstva bodo zbrana po prispevni stopnji 7,41 % iz osebnih dohodkov in 1,68 % iz dohodka delovne organizacije v času od I.—VI. 1978 ter v dobi od VII.—XII. 1978 po stopnji 7,06 % iz osebnih

ZBIR PRISPEVKOV ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI, KI SE PLAČUJEJO IZ OSEBNIH DOHODKOV DELAVCEV

	obdobje I.—VI. 1978	obdobje VII.—XII. 1978
Otroško varstvo	4,19 %	3,50 %
Izobraževanje	4,06 %	5,20 %
Kultura	1,45 %	1,00 %
Telesna kultura	0,52 %	0,51 %
Socialno skrbstvo	0,79 %	0,71 %
Zdravstvo	7,41 %	7,06 %
Skupaj	18,42 %	17,98 %

PRISPEVEK IZ DOHODKA DELOVNIH ORGANIZACIJ

Skupnosti za zaposlovanje	0,21 %	0,20 %
---------------------------	--------	--------

dohodkov in 1,60 % iz dohodka delovne organizacije.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU SREDSTEV ZA OPRAVLJANJE KOLEKTIVNIH KOMUNALNIH STORITEV TER ZA VZDRŽEVANJE IN OBNAVLJANJE KOMUNALNIH OBJEKTOV IN NAPRAV SKUPNE RABE NA OBMOČJU LJUBLJANSKIH OBČIN V II. POLLETJU 1978

S tem samoupravnim sporazumom delavci in občani združujejo sredstva za opravljanje kolektivnih komunalnih storitev, v kar je vključeno:

- vzdrževanje javnih kopalnic in sanitarij,
- vzdrževanje in obnavljanje ulic ter zimska služba,
- vzdrževanje javnih zelenih površin in parkov,
- vzdrževanje javne razsvetljave,
- vzdrževanje javnih otroških igrišč,
- vzdrževanje objektov za odvajanje meteornih voda,
- vzdrževanje semaforov in drugih cestnoprometnih signalizacij ter
- druge komunalne storitve.

Za realizacijo tega programa bo potrebno v II. polletju 1978 zbrati 83,478.000 din. Ta sredstva bodo podpisniki sporazuma zagotovili tako, da bodo iz dohodka delovne organizacije združili v ta namen 0,93 % od osebnih dohodkov.

Komunalne skupnosti ljubljanskih občin združujejo in razporejajo tako zbrana sredstva po načelu solidarnosti, da se realizirajo programi komunalne dejavnosti v vseh krajevnih skupnostih, občinah in mestu z namenom postopnega izenačevanja komunalnega standarda na območju vseh ljubljanskih občin.

PREDLOG DOPOLNILA K SAMOUPRAVNEMU SPORAZUMU O TEMELJNIH PLANA VZGOJE IN USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA V SR SLOVENIJI V OBDOBJU 1976—1980

Predlog dopolnila obravnava program usmerjenega izobraževa-

nja, to pomeni izobraževanje v srednjih šolah, strokovnih šolah ter višjih in visokih šolah, vključno z razvojnimi in raziskovalnimi deli v okviru programa teh šol. Torej gre za celotni kompleks izobraževanja po obveznem osnovnošolskem programu. Celotna vrednost programa je naslednja:

— srednje šole, vrednost programa	1.137,850.000 din
— zavodi za usposabljanje, vrednost programa	21,930.000 din
— višje in visoko šolstvo, vrednost programa	774,560.000 din
Skupaj	1.934,340.000 din

Sredstva za izvedbo tega programa bodo delavci v SR Sloveniji zagotovili tako, da bodo od dohodka temeljnih organizacij, od katerega se plačuje republiški davek na dohodek, odvedli v ta namen 9,47 % v letu 1978.

PREDLOG DOPOLNILA K SAMOUPRAVNEMU SPORAZUMU O TEMELJNIH PLANA RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI ZA LETO 1978

Republiška raziskovalna skupnost tudi v letu 1978 nadaljuje sprejeti srednjeročni program, katerega cilj je predvsem, da se v republiki zviša produktivnost dela v gospodarstvu ter učinkovitost vseh družbenih storitev. Celotna naložba v raziskovalno dejavnost republike bo v letu 1978 znašala 612,000.000 din. Celotna sredstva bodo potrošena za finansiranje raziskovalnega dela, ki bo v letu 1978 usmerjeno predvsem v to, da se poveže raziskovalno delo, ki ga opravljajo samostojne raziskovalne organizacije z raziskovalno dejavnostjo organizacij združenega dela, ter v izboljšanje kvalite-

te raziskovalnih procesov, kar mora zagotoviti uporabnejše rezultate raziskav.

Sredstva bodo zagotovili delavci tako, da bodo od dohodka temeljnih organizacij, od katerega se plačuje davek na dohodek, namenili 1,72 % za raziskovalno dejavnost v SR Sloveniji.

PREDLOG DOPOLNILA K SAMOUPRAVNEMU SPORAZUMU O TEMELJNIH PLANA SKUPNOSTI POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA V SLOVENIJI ZA OBDOBJE 1976—1980

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja bo v letu 1978 nadaljevala uresničevanje sprejetih nalog s srednjeročnim programom. V letu 1978 bo skupnost izvajala predvsem naslednje:

- vsem uživalcem pokojnin se povečajo pokojnine za 2,3 %, od tega:
- starostnim pokojninam 1,8 odstotka,

— invalidskim pokojninam 2,00 odstotka,

— družinskim pokojninam 3,4 odstotka,

— letno valorizacijo pokojnin bo izvedla v višini, ki je enaka porastu povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v letu 1977,

— povečala bo vlaganja v rehabilitacijo, prekvalifikacijo in zaposlovanje invalidov,

— ustrezno povečala tudi vse druge prejemke iz naslova invalidsko pokojninskega zavarovanja, kot je varstveni dodatek, pomoč za postrežbo, prispevek za rekreacijo upokojencev v skladu s porastom povprečnih osebnih dohodkov v letu 1977.

Za realizacijo tega programa bo Skupnost potrebovala 11 milijard 94 milijonov din. Delavci temeljnih organizacij v SR Sloveniji bodo ta sredstva zagotovili tako, da bodo v času od I.—III. 1978 prispevali 12 % od osebnih dohodkov, ter v času od IV.—XII. 1978 10,60 % od osebnih dohodkov.

Mirno kri, saj bo

Vsi že dolgo govorimo o prizidku k apreturi. Posebno delavci v apreturi, ker jim bo prizidek izboljšal delovne pogoje. Še to poletje bodo namreč delali v hudi vročini. Zakaj tam, kjer bi moral stati Famatex, še regrant raste, kot mi je nekdo rekel? Zakaj tega prizidka ni in ni, da so slabe volje eni in drugi? O vsem tem sem vprašala tovariša Lozarja.

Nadomestna parcela za Šenka se rešuje že od leta 1973. Lani in letos intenzivno — ker je to zemljišče osnova za gradnjo. Lani — kljub vsem obljubam občinskih organov je ostalo vse neuresničeno, sedaj je za Šenkovo parcelo izdano poprejšnje soglasje sanitarnih inšpekcij.

To je bila sporna točka (ob soglasju je sanitarna inšpekcija predpisala pogoje o izolaciji obrtnega dela stavbe na novi parceli). Šenk se s ponujeno parcelo strinja, problem je bilo dobiti soglasje sanitarne inšpekcije in sosedov.

Sosedje so hoteli parcelo razdeliti medse.

Terminski plan predvideva, da bi bil do konca leta prizidek končan in vseljiv. Zato imamo zagotovila predsednika občine Ljubljana-Siška in načelnika komunalne občine Šiška, da bodo dela v skladu z zakonom, vendar se bo reševalo prioriteto (soglasja itd).

Namen plana je, da skrajšujemo postopek (predvsem pri administrativnih delih), da izkoristimo vse možnosti, ki nam jih zakon omogoča — lahko zaprosimo za dovoljenje za pripravljajna in raziskovalna dela na gradbišču, kar gradnjo pospeši (skrajšalo jo bo za kak mesec). Izbor objekta je tak, da omogoča predpripravo montažnih elementov, kar spet skrajšuje čas gradnje.

V smislu roka je bil predelan idejni projekt — izpadla je podkletitev, kar sicer ni najboljšo, vendar nam bi gradnjo preveč zavleklo, če bi podkletili.

Celoten objekt apature bomo gradili v dveh fazah — najprej nepodkleteni del, kjer bo predvsem širinsko sušilni razpenjalni stroj, ki je najpomembnejši za

obdelavo povečanih količin blaga v tkalnici plišev. Drugi del stavbe je treba podkletiti, ker moramo izdelati po predpisih zaklonišče. Trenutno smo v fazi urejanja zemljiških zadev. Da bi gradnjo pospešili, se dogovarjamo z gradbenim podjetjem Slovenija ceste za izdelavo montažnih del in za postavitev hale; zbrali smo ponudbe za ostala gradbena dela (Tehnika in Gipos) — tako, da bomo začeli graditi 1. julija.

Strojna oprema — največji problem izhaja iz tega, da smo razširili kapacitete v tkalnici.

Te investicije v opremo so posledica združitve s tozdom Laško, zato prehitve naš srednjeročni program in nastajajo težave. Stroj (famatex) že imamo — uskladiščen je zraven lope, da je zavarovan pred vremenskimi neprilikami; je pa velika škoda. To je prvi primer v Dekorativni, da nečesa nismo takoj aktivirali; velika sredstva ležijo mrtva.

Junija pride še ostala oprema: kontinuirani barvarski stroj (Küstners); prispel je že strižni stroj (Sistig), ki je uskladiščen v apreturi. Posledica zakasnitve gradnje so povečani stroški, ki nastajajo z začasnimi premeštitvami delovnih naprav v apreturi, kar vzbuja nezadovoljstvo pri ljudeh (delavci v apreturi in vzdrževalci). Obstoječi objekt v apreturi smo prenatrpali in s tem še poslabšali delovne pogoje.

Strokovne službe intenzivno delajo, da bi se realiziral projekt prezačevanja apature; težave so nastale pri uvozu opreme in delno pri projektiranju, vendar računamo, da bomo problem uspešno rešili v naslednjih mesecih.

Medtem ko so strokovne službe DO Dekorativne za delavca, alergičnega na vlakna tekstilnih surovin skoraj že dobile delovno mesto, ki bo ustrezalo njegovi strokovni usposobljenosti in zdravstveni sposobnosti za prerazporeditev, učinkovite rešitve za nepazljivost pri delu še niso našle. Vzgoja in izobraževanje, nadzor, kontrola in opozarjanje kaže, da ne zaležejo preveč. Sankciji v ta namen še nikoli nismo prakticirali, kajti zavedamo se, da kal nepazljivega dela lahko izvira iz množice osebnih faktorjev, v katere ne moremo imeti globljega vpogleda in s tem tudi učinkoviteje ukrepati. Toda marsikatero nesrečo še zmeraj lahko obravnava mo le kot malomarno in neodgovorno opravljanje, vodenje ali nadzorovanje pri izvajanju del.

V. Petronijević

Vtisi z milanskega sejma

22. maja smo si ogledali mednarodni vzorčni sejem pohištvenih tkanin v Milanu. Prijetno je bilo videti same tkanine. Sejem je eden izmed pomembnejših za razvojni oddelek, kakor tudi za kooperacijo. Važna je bila obojestranska prisotnost za izmenjavo mnenj o nadaljnjem delu.

Razstavljali so na stvari za notranjo opremo tapete, zavese, talne obloge, posteljnino in za nas najvažnejše: blago za blazinjenje. Videti je bilo, da se tovarne pohištvenih tkanin trudijo čim bolj zadovoljiti okus potrošnika. Na tem sejmu so bili razstavljene vzorci ploskih listnih tkanin v raznih kombinacijah, enako tudi plišastih in žakardskih tkanin. Kvalitete omenjenih vzorcev so izdelane v enakih žanrih kot naše tkanine, vendar v neprimerno večjem asortimentu vzorcev in kvalitet, ki so še posebno popestrene z različnimi efektnimi mešanici prej. Material je poleg sintetične tudi naraven, volna, bombaž in fini lan, ki je bil zatkan v enak art. kot naš 8331. Barvna paleta prehaja od nežnih pastelnih tonov vse do temnejših nasičenih barv. Bogato se ponavlja v vseh kvaliteta pliša. V vsem tem še dodatek modernih barvnih odtenkov, katerih paleto smo imeli priliko videti na predavanju tovarne Bayer. Oblika desene na je v različnih izvedbah od ravne, ozke, široke ali pikčaste črte, videti pa je bilo tudi op-art desene. Posebnost v zadnjem obdobju je velika uporaba potiskane (OMBRE) preje v lasnih osnovah, katera daje pestrejši izgled tkanini. Enako se lahko preje popestri tudi s primesjo raznih vlaken drugih barv ali materialov oz. debelin. Vse te preje razbijejo velike površine, tvorijo manjše efekte in raste, kar je še posebno v modi.

Listna tkanina je strukturno preprosta platnova vezava. Je le igranje z različno debelimi materiali, zahtevami v sožitju z nižjimi številkami preje. Preja je naravnega izvora, bombaž, ki vsebuje še semena. Zastopana je tudi ženilja in toslan preja, ki je zatkana z drugimi materiali. To-

slan tkanino rahlo kosmati in s tem daje tkanini mehkejši izgled. V tej zvrsti tkanin je tudi opažena naravna svila, ki je spredena iz hohovih odpadkov, njen izgled je kot grobo platno. Kolekcije listnih tkanin so bile predstavljene v naravni surovi barvi. Barvitost se ponovi v varianti vsakega desena. Pri nekaterih pestro snovanih ali pestro tkanih dessenih prihaja barva v drugo barvo s senčenjem. Ti vzorci so večjih raportov.

Nekaj manjših dessenov črt ali drobnih harajev (pepita) so bili predstavljeni v večjem barvnem kontrastu in tkanina je močno kosmatena. Površno daje izgled plišaste tkanine.

Opaziti je bilo tudi volnene tkanine v platno izvedbi z različnimi rahlimi raye programi in manjšimi haraji. Žakardska tkanina je strukturno tkana v platnovi vezavi, vzorec daje največkrat polnilna nit. To velja za sodobne dessene, medtem ko so stilske tkanine tkane v stari gobelinski tehniki. Gobelini so bili prikazani v zelo široki paleti kvalitet od cenenih do kvalitetnih.

Kot novost je bil opažen naguban izgled tkanine, kar spominja na tkanine za oblačenje (indijski bombaž).

Uporabljen je material vseh zvrsti. Največ pozornosti nam je vzbujal taslan. Tudi stari gobelini in ostale žakardske izvedbe so bili popestrjeni s temi najnovejšimi materiali.

Isti dessen je lahko zatkan v več izvedbah materiala ali barvnega izgleda, kar predstavlja razliko v ceni tkanine. Kot pogosta barva je prikazana surova pri preprostih geometrijskih vzorcih. Pri tkanini, kjer je motiv strogo realističen, pa je dessen sestavljen iz več različnih niansiranih barvnih tonov (listi trsja, drevesno lubje ali fantazijski dessen).

Na kratko smo skušali opisati naše občutke, ki smo jih dobili na vzorčnem sejmu. Vse to nam bo v veliko pomoč pri ustvarjanju naših tkanin.

Kooperacija
Vzorčni oddelek

Nesreče pri delu v aprilu

V četrtem mesecu tega leta smo v DO v Ljubljani registrirali 3 nesreče pri delu, od teh dve sodita v lažje telesne poškodbe in ena v akutno zdravstveno okvaro tj. alergično kožno obolenje.

Viri in vzroki raziskovanih poškodb so: v prvem primeru os osnovnega valja ter nepravilno in nepazljivo delo dveh vlagalcev osnov pri skupnem delu. Posledica je en, na srečo, lažje poškodovan delavec — vlagalec. V drugem primeru krivec vrata dvigala, s katerimi delavec zgolj zaradi nepazljivosti pripre sam sebi roko. V zadnjem primeru aprilskih poškodb smo registrirali tudi eno akutno kožno obolenje, za katerega je ambulanta za poliklinične bolezni Dermatološke klinike v Ljubljani ugotovila, da je posledica preobčutljivosti organizma omenjenega delavca na nekatera vlakna tekstilnih surovin (barvna vlakna, volne in sintetične).

Dravljje so slavile

V dneh od 29. 5. do 2. 6. 1978 je bila odprta združena razstava umetnikov in proizvajalcev. Razstavo so odprli v okviru krajevne praznovanja.

Razstava nosi geslo **človek—delo—kultura**, ker si krajanje želijo več pozornosti pri povezavi kulture z delovnim človekom.

Glede na to, da je to začetek, ki ga je treba pozdraviti, so se razstave udeležili:

- lutkovno gledališče Jože Pengov
- fotoreporter Edi Šelhaus
- slikar amater Sašo Bučan
- akad. kipar Saša Stevovič
- tiskarna Slovenija
- tovarna Dekorativna

V okviru razstave so bili vsak dan kulturni večeri s pričetkom

ob 18. uri: večer Župančičeve poezije, naši mladi pesniki, naša mladina poje, razvojna pot in problemi lutkarstva, naši gledališki ustvarjalci.

Tako vidimo, da je bila razstava vsebinsko dobro pripravljena. Nalogo aranžiranja je prevzel naš dolgoletni sodelavec tov. Lenard Srečko. Tov. Lenard je krajanom predstavil našo tovarno z oddelkom ročne tkalnice, in sicer: pet tapiserij, posteljna pregrinjala in blazine. Razstavili smo tudi slike z obiska tov. Tita v našem kolektivu 1971/72. Skromno, vendar jedrnatno smo se udeležili krajevne proslave in smo ponovno dokazali, da se čutimo aktivne krajanje KS Dravljje.

T. Simončič

NOVICE IZ PREDILNICE

Gospodarska gibanja v prvem tromesečju

Ob ugotavljanju gospodarskih gibanj v tozdu smo ugotovili, da je izguba v I. trimesečju (po plačani realizaciji) znašala 1,098.083 din 61 para, kar je za 55% manj, kot je bilo planirano. Z letnim planom je predvidena izguba v znesku 9,268.764 din ali 772.397 din povprečno na mesec. Po fakturirani realizaciji znaša izguba za I. trimesečje 1,444.225 din, planirana 2,317.191 din.

Na znižanje izgube je vplivala večja realizacija v prodaji zaloga tkanin, predvsem pa večja izkoriščenost proizvodnih kapacitet, boljša organizacija dela in prizadevnost delavcev za doseganje čim boljših proizvodnih rezultatov.

Ravno tako ugotavljamo dober poslovni uspeh v mesecu aprilu leta 1978, ko izguba znaša le 453.549,02 din.

Rezultati dela v prvih štirih mesecih so vzpodbudni. Zaradi tega smo se odločili, da v mesecu aprilu povišamo OD delavcem v skladu z odlokom IS SRS o najnižjih OD. Tako je bila izvršena korektura OD, in sicer po progresivni lestvici, kar pomeni, da so nekateri delavci prejeli povišan OD za 4% najmanj in največ za 16%, kar v povprečju predstavlja povišan OD za 10%.

Izračuni kažejo, da tudi s tem povišanjem OD ne bomo presegli planirane mase OD za leto 1978. Kljub tako vzpodbudnim rezultatom pa menimo, da še ne smemo biti zadovoljni. Pričakujemo, da bodo nastali manjši problemi v naslednjih mesecih, ko bo prenehalo teči 12 tkalskih strojev. V tem času pa bomo morali živeti predvsem od obstoječe predilnice in barvarne. Tako je pričakovati manjšo realizacijo in povečanje izgube ter morda tudi vprašanje likvidnosti v tem času.

Potek investicij

Ugotavljajoč realizacijo v prvih štirih mesecih ne moremo mimo, da ne omenimo tudi potek investicijskega dela sanacije našega tozda. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je večji del strojne opreme tako iz Poljske kot Italije že tu in da je tudi že stekla montaža. Cilj nas vseh je, da bi montaža bila čimprej končana in da bi se čim prej pričela proizvodnja, kar bi bistveno vplivalo na zmanjšanje izgube. Zaradi tega smo usmerili naša prizadevanja v čim hitrejšo in kvalitetnejšo montažo osnovnih sredstev.

S tujimi monterji smo se dogovorili za skrajšane roke montaže, in sicer:

Osnovno sredstvo	plan dni	pričetek	končano	dejansko dni
1 Mikalnik FOR	90	17. 5. 1978	29. 7. 1978	63
1 Mikalnik »Befama«	90	26. 5. 1978	8. 8. 1978	63
5 Prstančni predilni stroji	80 PG 5 PG 6 PG 7	5. 6. 1978	2. 8. 1978	50
1 sukalni stroj	75	—	8. 8. 1978	47

Da bi dosegli montažo v postavljenih rokih, menimo, da je nujno tudi pravilno stimuliranje naših delavcev, ki delajo na montaži. Tako smo se dogovorili za dodatno nagrajevanje, ker vsi, ki sodelujejo na montaži ali neposredno vodijo dela, delajo več kot polni delovni čas.

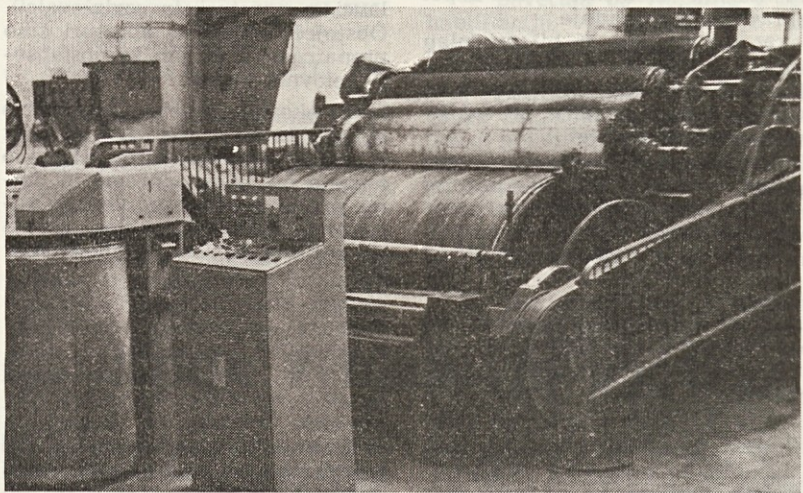
Tako danes lahko ugotavljamo, da je to pravilna pot, saj montaža mikalnika »FOR« presega vse normative. Izredno smo zadovoljni s monterjem iz Italije, gospodom Fioravanti Linom, ki

je tudi privolil v take pogoje dela. Ravno tako gre polno priznanje našim delavcem, ki sodelujejo pri montaži, kar je tudi gospod Lino

lu drugega polletja. Po vseh ocenah in dosedanjih pokazateljih lahko računamo, da bo izguba na koncu leta 1978 ca. 5,000.000 din, kar je neprimerno manj kot planirana.

S takim poslovnim uspehom, doseženim v prvem letu združitve bi opravičili celotno zaupanje družbe, ter poplačali veliki dolg vsem tistim, ki so kakorkoli pomagali za rešitev socialne varnosti delavcev zaposlenih v tozdu. Seveda s tem ni računati, da težav in problemov ni in da jih ne bo. Srečujemo se še vedno s kadrovske problemi, vendar ne v

mnenja in njegove besede so, da je veliko montiral in delal po različnih deželah, vendar da mu tako pomagali niso nikjer.

Pri takem poteku montaže je pričakovati, da bi morala biti montaža končana že v začetku avgusta 1978 in bi morala steči poizkusna proizvodnja.

Napoved gospodarskih gibanj od septembra do decembra 1978

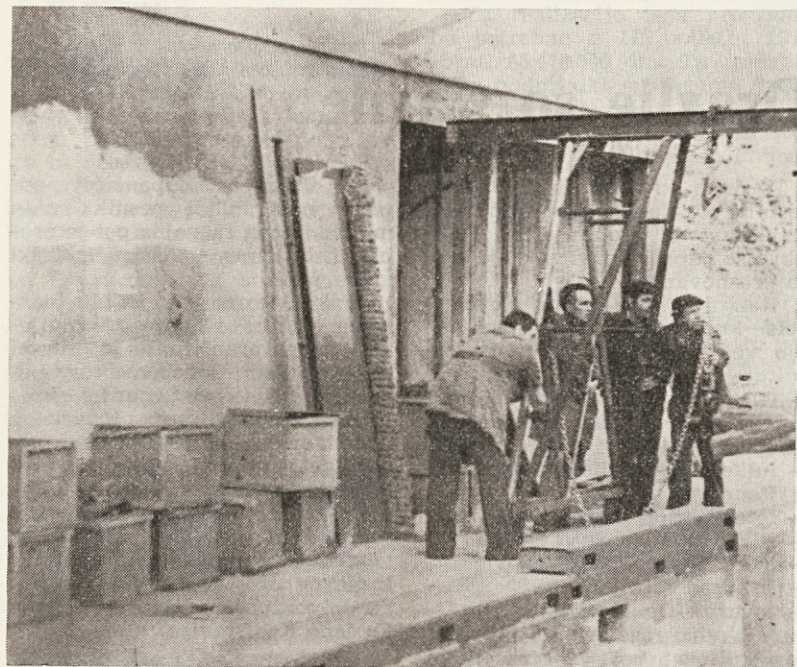
V času od septembra do decembra 1978 sicer investicija v celoti ne bo zaključena. Kljub temu pričakujemo, da bodo navedena osnovna sredstva že tekla in da izguba v teh mesecih ne sme in ne more biti večja, temveč da moramo v tem obdobju ustvarjati dohodek. Tako bi s razliko dohodka krili del izgube, katera je nastajala v prvem polletju in de-

smislu prevelikega števila delavcev, temveč s problemom strukture zaposlenih in primanjkljaja moške delovne sile, predvsem ne-kvalificirane.

Ta problem ni tako majhen in nam povzroča velike preglavice, ker so OD še vedno najnižji v občini Laško in v tekstilni branži SRS.

Vilko Škerbinek

Ob poteku mandatne dobe se članom prejšnjega uredniškega odbora zahvaljujemo za sodelovanje v prizadevanjih, da bi bilo naše glasilo aktualno, zanimivo in da bi doseglo svoj namen — pravilno obveščeno vseh delavcev v DO.

Organizacijska problematika v Laškem

Nova tehnologija, to je proizvodnja mikane preje, ki je bila sprejeta s sanacijskim programom, še ni vpeljana. Tako se v tozdu PREDILNICA prepletata stara tehnologija in izgradnja nove tehnologije, kar povzroča navidezno neurejenost oziroma organizacijsko zmedo. Vendar je letošnje leto za PREDILNICO leto prehoda, to je preusmerjanja proizvodnje iz proizvodnje tkanin v proizvodnjo preje. To pa pomeni, da v letošnjem letu organizacija v smislu stabilnosti posameznih delovnih mest in dela ni mogoča.

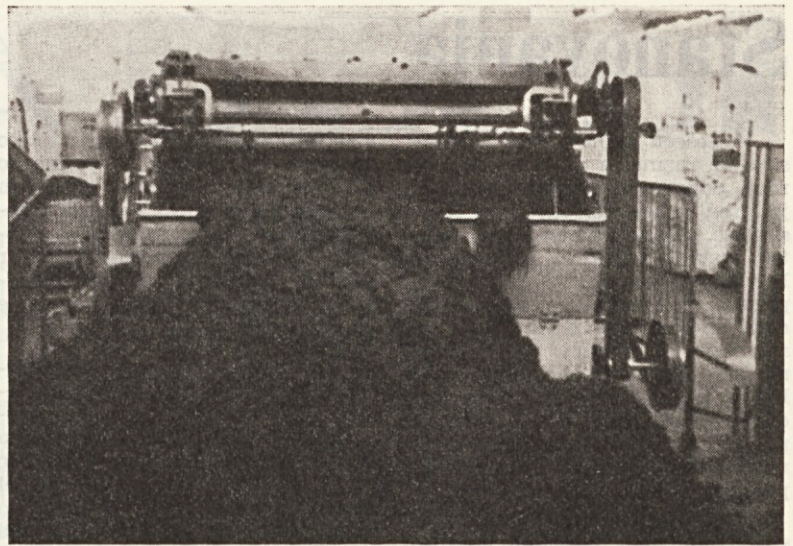
Tako so v tozdu delovna mesta, ki so trenutno nujno potrebna in ki bodo kasneje ukinjena. Prav tako je s proizvodnimi prostori. Tehnologija za tkanine se odvija v prostorih, ki bodo kasneje preurejeni in bodo tvorili novo proizvodno celoto.

Tudi skladiščenje in ves eksperimentiranje se sedaj odvija pod

nemogočimi pogoji. Kljub temu, da je prostorov na prvi pogled dovolj, so vsi zasedeni in razdrobljeni, saj so raztreseni po vseh obratih. V njih skladiščimo od vlaken, raznih prej, tkanin do strojev. Notranji in zunanji transport ne moreta biti dokončno urejena, dokler ni prostorsko in tehnološko nova proizvodnja gotova. Za to pa vemo, da je v gradnji.

Zaradi vsega tega so določene anomalije v zasedbi in obremenjenosti posameznih delovnih mest. Trenutno zahtevata stara in izgradnja nove tehnologije več delovne sile, zato so prestavitve iz enega delovnega mesta na drugo delovno mesto na dnevnem redu in to pri izdelavnih in režijskih delavcih. Zavedati se moramo, da se bodo večje organizacijske spremembe odvijale vse dotlej, dokler ne bo nova tehnologija ustaljena.

Vanda Prodan

KRONIKA lozda Predilnica

Izstopi od 2. 4. do 31. 5. 1978

1. Pušnik Marija
2. Deželak Ana II.
3. Matek Vid
4. Tovornik Marija
5. Medvešek Ida

Imenovani delavci v samoupravne organe TOZD:

Komisija za družbeni standard TOZD

1. Kačur Alojz — predsednik
2. Peternel Marija — član
3. Cerovšek Jože — član
4. Bukovšek Jožefa — član
5. Frece Anton — član

Komisija za delovna razmerja TOZD

1. Šibila Magda — predsednik
2. Razboršek Zdenka — član

Nova razporeditev v šivalnici

Nove kapacitete v tkalnicah so povzročile večje potrebe v vseh oddelkih naše tovarne, ki obdelujejo gotovo blago.

Prostore apreture bomo povečali in za tiste, ki delajo tam, bo problem rešen.

Povsod pa ni tako, na primer v šivalnici. Prostora imajo malo, širili ga ne bodo in treba se je bilo spomniti kaj drugega. Naši sodelavci v tozdu C bodo naredili nov prevzemalni stroj in treba ga bo nekam postaviti.

Strokovni sodelavci razvoja so pregledali različne možnosti, kje bi stroj stal.

V prostorih, kjer je stal prej parilnik, ki je sedaj v Laškem, ali v pripravljalnici, kjer so stali pletilni stroji?

Tudi tov. Jerman, obratovodja šivalnice, je veliko premišljal o tem. Vsak vodja seveda teži za tem, da ima svoje prostore skupaj — zaradi pregleda, predvsem pa zaradi lažjega dela.

Tako je začel v okviru sedanjih prostorov šivalnice iskati rešitev. Kot vsaka dobra zamisel, je tudi njegova sedaj videti čisto preprosta:

Obrnili bodo oba obstoječa prevzemalna stroja, da bo prostor še za tretjega. Ob strojih bodo postavili tekoči trak, ki bo blago transportiral od strojev. Premak-

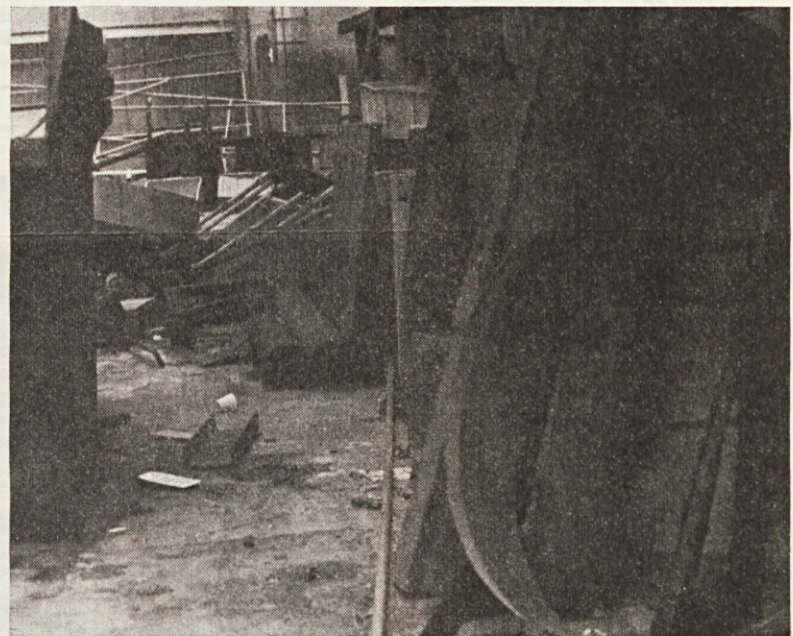
nili bodo tudi pregledovalne stroje. Pliše, ki pridejo v šivalnico, prevzamejo, pregledajo, očistijo, porežejo odvečne niti, jih sortirajo z ozirom na nadaljnje faze v apreturi in barvarni — in pliši zapustijo šivalnico.

Sedaj jih prevažajo mimo popravljalnih miz, kar po nepotrebnem povzroča gnečo in moti popraviljanje pohištvenih tkanin. Po zamisli tov. Jermana bo pregled plišev potekal na štirih pregledovalnih strojih, ki bodo stali na začetku prostora, takoj ob prevzemalnih. Pregledane pliše bodo odpeljali iz šivalnice tako, da sploh ne bodo šli mimo popravljalnih miz. Za pohištvene tkanine bo sta dva pregledovalna stroja (enega bodo še naredili v tozdu C) stala na koncu prostora.

Tako bosta oba različna postopka potekala, ne da bi motila drug drugega.

Da bo ta zamisel uresničena, bo treba opraviti več del: postaviti vrata, delno razširiti vhod, montirati nihajna vrata na hodniku, najti prostor za pisarno (ob račun proizvodnje), itd.

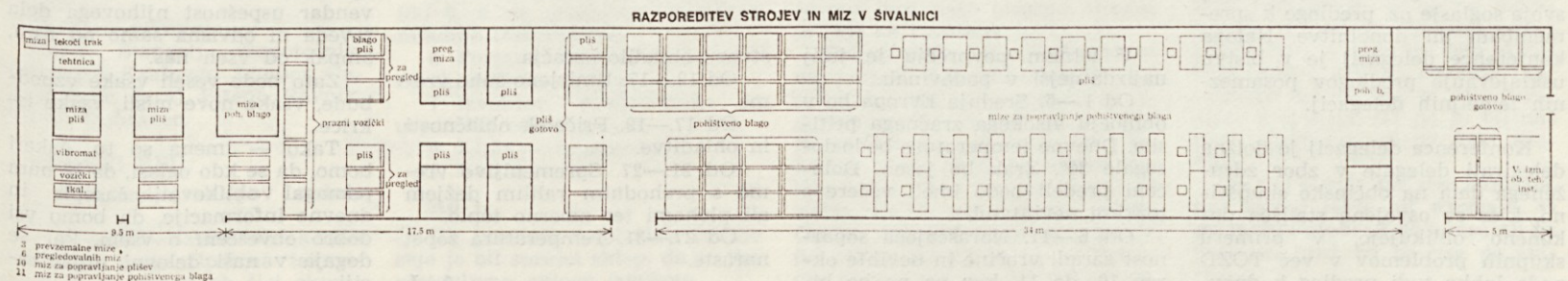
Vsa ta dela pa seveda ne pomenijo nobenih velikih stroškov v primerjavi s tem, kar bodo v šivalnici pridobili.

ALI JE TO EDINI NEUREJEN KOT V NAŠI TOVARNI?

Zakon in predpisi o varnem delu uporabljajo termine: Delovna organizacija, organizacija dela, organizirano varstvo delavcev, varno delovno okolje in varne delovne razmere, varne prehodne poti, varno uskladiščenje in odlaganje materiala, naloge in odgovornosti vseh na delu pri izvajanju in zagotavljanju varnega dela, pazljivost pri delu itd. Navodilo Republiškega sekretariata za delo US SRS 9-25/78 o načinu prijavljanja oz. raziskovanja nesreč pri delu pa pravi: »Raziskava vzrokov nesreč pri delu obsega ugotavljanje dejstev oziroma okoliščin, zaradi katerih je prišlo do nesreč. Za ugotavljanje dejstev oziroma okoliščin iz prvega odstavka inšpektor zbira podatke o sami nesreči in o njenih vzrokih ter podatke o odgovornih osebah in o okoliščinah, iz katerih izhaja njihova odgovornost za nesrečo.

Ljudski pregovor pravi: po toči zvoniti je prepozno.

Stanovanja

V mesecu maju je svet za medsebojna razmerja na ravni DO opravil odgovorno nalogo. Pripravil je predlog za razdelitev sredstev skupne porabe namensko za rešitev stanovanjskih problemov. Predlog je bil dan v javno razpravo, o njem so razpravljale družbenopolitične organizacije in samoupravni organi. Na predlog ni bilo bistvenih pripomb, zato lahko trdimo, da je bil predlog dobro pripravljen, da je svet na podlagi predhodnih ogledov stanovanj in razgovorov dobil realno podobo o dejanskih potrebah.

V tem letu je za posojilo prosilo 83 delavcev v skupni vrednosti 10.690.000 din, 118 delavcev pa prosi za dodelitev družbenega stanovanja.

Pri oblikovanju predloga se je SMR oslanjal na določila samoupravnega sporazuma o oblikovanju in uporabi sredstev skupne porabe in na dosedanja uspešna praksa. Glavna načela so bila naslednja: prosilci za nakup stanovanj naj v celoti izkoristijo lastna sredstva in sredstva na podlagi varčevanja, za preostali del kupnine se jim zagotovi primerno posojilo. Pri gradnji in adaptaciji stanovanj, oz. hiš je veljalo, da se delavcem, ki že dalj časa gradijo,

v okviru možnosti zagotovi toliko sredstev, da si uredijo primerno stanovanje. Pri začetnih gradnjah naj prosilci najprej porabijo svoja sredstva. Za adaptacije se odobrijo sredstva v primeru, kadar prosilec pridobi nove stanovanjske prostore ali uredi sanitarije in ogrevanje.

Končni predlog je vseboval rešitev 70 prošelj v skupnem znesku 5.395.000 din. Po tem predlogu je ostala minimalna vsota za nakup družbenih stanovanj. Zato je SMR razpravjal in sprejel sklep, da se tista sredstva, ki so ostala neizkoriščena kot odobrena posojila iz preteklih let, planirajo za nakup družbenih stanovanj. Ta sredstva bo delovna organizacija naložila v Ljubljansko banko kot vezavo sredstev in s tem pridobila 200 % posojilo. Poleg tega smo pri Samoupravni stanovanjski skupnosti prosili za dolgoročno posojilo v višini 3.511.000 din. To posojilo je odobreno in bomo v teh dneh sklepali pogodbo za nakup 7 dvosobnih stanovanj in 3 eno in pol sobnih stanovanj, ki bodo vseljiva konec letošnjega leta.

Pred nami je nova naloga. Naš samoupravni sporazum o obliko-

vanju in uporabi sredstev skupne porabe povsem ne ustreza družbenim smernicam. Potrebno bo ponovno pregledati in uskladiti merila za dodeljevanje družbenih stanovanj. Enako bo treba vrednotiti delovno dobo pred vstopom v našo DO z delovno dobo doseženo v Dekorativni. Praksa sodišč spodbija točkovanje lastne udeležbe ter točkovanje odnosa do dela in aktivnost. V pripravi spremembe tega sporazuma bomo morda predlagali še dodatne oblike točkovanja in tako do vselitve novih stanovanj obravnavali in sprejeli spremembe navedenega sporazuma.

In sedaj še na kratko pregled, kaj smo storili do sedaj na tem področju. Naš stanovanjski fond ima 174 enot in to 165 v Šiški, 6 na Viču in 3 za Bežigradom. Vsako leto smo dodelili posojila velikemu številu delavcev in danes izkazujemo 621 primerov dodelitve stanovanjskega posojila. Naše ugotovitve so, da so v večini vsi delavci z daljšo delovno dobo pri nas na en ali drug način rešili stanovanjski problem. Torej so ostali s stanovanjskim problemom pretežno novi mladi delavci. Z njimi bo v okviru mladinske organizacije opravljeno posvetovanje, kako s skupnimi naporimi rešiti njihov stanovanjski problem.

Jožica Krmelj

Delovanje ZZZ

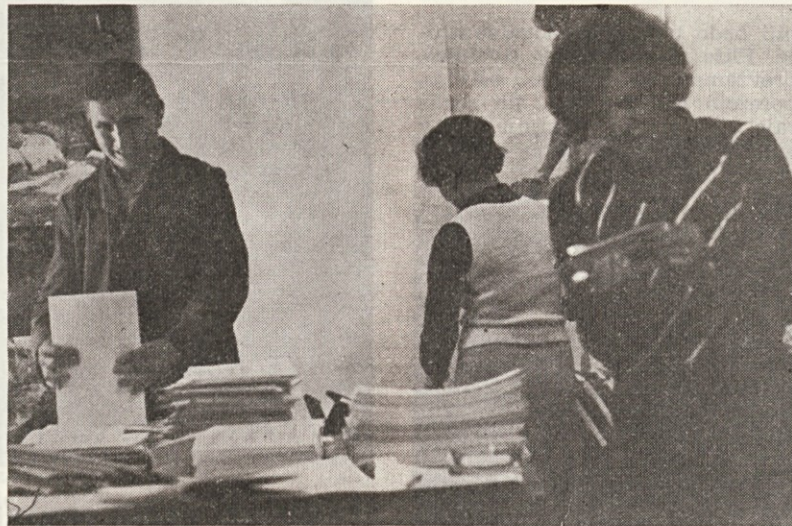
Nastopilo je novo mandatno obdobje. Z volitvami, dne 9. 3. 1978 smo ponovno volili nekaj delegatov iz prejšnje mandatne dobe, večina pa so novi.

Seznanjeni ste, da ima vsaka TOZD v ZZZ po deset delegatov. Prav od teh delegatov se pričakuje, da bodo morali delati z verno, če hočemo, da bo delegatski sistem res zaživel. Morda je ta misel bila že prevečkrat izrečena in spominja na »frazo«. Resnica se skriva v ozadju. Delegati naj bodo v bistvu posredniki med neposrednimi proizvajalci, oz. med ljudmi, ki se pri svojem delu in življenju soočajo s težavami.

Zato je sorazmerno izbrana zastopnost delovnih ljudi (delegatov), ki delajo na različnih delovnih področjih, glede na število zaposlenih. Po trije izmed delegatov iz posameznih TOZD formirajo konferenco delegacij.

Posamezne temeljne delegacije ločeno obravnavajo gradivo občinske skupščine, dajejo nanj svoje soglasje oz. predloge k spremembam ali dopolnitve. Naloga konference delegacij je v bistvu usklajevanje predlogov posameznih temeljnih delegacij.

Konferenca delegacij je dolžna delegirati delegate v zbor združenega dela na občinsko skupščino, kjer se osvojena stališča dokončno oblikujejo. V primeru skupnih problemov v več TOZD poda lahko tudi predlog k dnev-

nemu redu za obravnavo na občinski skupščini.

Vsi zaključki obravnavanih problemov, tako rešenih kot nerešenih se vnesejo v zapisnik. Ta-

ko delegati lahko spremljajo izvajanje nalog, ki so bile dane.

Krog se tako nadaljuje.

Milena Okršlar

V letnem povprečju je julij najizdatnejši v padavinah.

Od 1.—5. Srednja Evropa bo v območju visokega zračnega pritiska. Dnevne temperature bodo dosegle 30°. Zrak bo jasan. Določeni predeli bodo imeli večere s težkimi nevihtami.

Od 6.—11. Naraščajoča sopenost zaradi vročine in nevihte okrog 10. do 11. kar pa ne bo bi-

stveno ohladilo ozračja.

Od 12.—17. Umirjeno suho vreme.

Od 17.—19. Pričetek oblačnosti in ohladitve.

Od 21.—27. Spremenljivo vreme s prehodnim rahlim dežjem ali plohami ter zmerno tople.

Od 27.—31. Temperatura zopet naraste.

A. J.

V NEKAJ BESEDAH

— V soboto, 3. junija je bil množični pohod na Janče, kjer je bila proslava v počastitev 36-letnice bitke II. grupe odredov. Po proslavi je bilo tovariško srečanje.

— Od 15. do 17. maja je bilo v DO Litostroj tekmovanje kovinarjev. Zelo zanimivo pri tem je, da je bilo to tekmovanje — v nasprotju z drugimi — delovno.

Kovinarji so se pomerili v svoji stroki in udeleženci so si prav gotovo nabrali precej izkušenj drug od drugega.

— 4. julija, na dan borca, bo osrednja slovenska proslava v Predstrugi pri Grosupljem. Govoril bo tov. Vipotnik. Delovni ljudje in občani se bodo tja odpeljali v okviru svojih DO, sindikalnih organizacij ali samoiniciativno.

— Vlak bratstva in enotnosti bo vse Slovence, ki so bili med vojno izseljeni v Srbijo in drugam, letos popeljal v Kraljevo.

Odhod iz Maribora 11. 10., povratek 15. 10. 1978.

Vse izseljence vabimo, naj se že sedaj prijavijo odboru Medobčinskega sveta SZDL Celje, Gledališka 2.

— Občina Ljubljana-Šiška bo dobila od republiškega štaba za CZ 8 prikolic, ki so bile poslana na Tolminsko ob času potresa. Sedaj bodo te prikolice namenjene uporabi delavcev delovnih organizacij za letni oddih. Natančne podatke o tem bomo še objavili.

— Ob občinskem prazniku občine Ljubljana-Šiška bo več prireditev in proslav. Osrednja proslava bo v Medvodah in bo imela izrazito kulturni značaj. Pred občino in v gradu Goričane bo več kulturnih večerov in drugih prireditev.

Nаша DO se bo praznovanja občinskega praznika udeležila z dvema dogodkoma: odprli bomo novo skladišče gotovega blaga in priredili razstavo Nit in cvetje, ki so jo v sodelovanju z našimi oblikovalci pripravili učenci osnovne šole Franc Rozman-Stane. Vsi naši delavci so vabljeni, da si razstavo ogledajo. Odprli jo bomo 21. junija ob 13. uri.

NOV ODBOR — NOVE IDEJE?

Nov uredniški odbor, ki je imel 19. 5. prvo sejo, sestavljajo naslednji delavci:

1. Hriberšek Franc — tkalnica
2. Rebernak Angelca — pripravlj.
3. Sieberer Metka — ročna tkal. n.
4. Kavčič Iztok — tozd C
5. Dobravec Mira — skupne sl.
6. Zupanc Barbara — pred. Laško

Vsi člani uredniškega odbora so se resno zavzeli za izboljšanje naše informativne dejavnosti, vendar uspešnost njihovega dela seveda ni odvisna samo od njih, ampak od vseh nas.

Zato bodo veseli vsake vzpodbude, vsake nove misli, vsake iskricke.

Tako — imena so tu, čakali bomo, da se kdo oglasi, da bi nam pomagal oblikovati časopis in dnevne informacije, da bomo vsi dobro obveščeni o vsem, kar se dogaja v naši delovni organizaciji.

MILADINA O SEBI

Prireditve ob dnevu mladosti

Tako kot mladi iz cele Jugoslavije se tudi mladina »Dekoratívne« prizadeva, da počasti 25. maj — dan mladosti.

Ze nekaj let nazaj se ob tem dnevu srečujemo z vojaki vojašnice Boris Kidrič iz Šentvida. To tradicionalno srečanje ponuja obojestransko korist tako mladim Dekoratívne kot vojašnice B. Kidrič. Kot vsi vemo, so OO ZSMJ v JLA sestavljene iz mladincev, ki so prišli v Ljubljano iz vseh krajev naše domovine, zato so tako in podobna srečanja prilika, da se mladi boljše spoznajo, izmenjajo številne izkušnje iz svojih krajev, obenem pa se seznanijo, kako in na kakšne načine deluje mladina Dekoratívne.

Navsezadnje je to primer, kako in na kakšen način se razvija bratstvo in enotnost med našimi narodi. Kljub temu, da se to srečanje razvija že nekaj let nazaj in da si je našlo ustaljen program, smo letos naredili majhno spremembo, oziroma smo uvedli, da tako imenujem, novost.

Dosedaj namreč je vojašnico B. Kidrič predstavljala samo ena OO ZSMJ v JLA, letos smo pa navezali stike s še eno OO iz vojašnice B. Kidriča. To srečanje nam je pokazalo, da smo imeli prav, ko smo izbrali dve OO, oziroma razširili naše sodelovanje.

To je zelo razvidno iz dveh konkretnih primerov, ki ju bom skušal predstaviti.

Kot prvo je športno srečanje, ki se je odvijalo v petih disciplinah, in to: mali nogomet, streljanje, kegljanje, namizni tenis in šah. Vsakemu laiku je znano, je športniki z močnejšo konkurenco dosegajo boljše rezultate, kar smo pa dosegli z uvajanjem tretjega predstavnika ob tem srečanju na športnem področju. Zato tudi mislim, da mora vsako športno srečanje imeti poleg vsega ostalega čim več tekmovalnega duha. V tem primeru je bilo zelo razvidno, kaj je recimo pomenila tretja ekipa v strelstvu in kegljanju v odnosu na prejšnja leta, ko sta

tekmovali samo dve ekipi. Če sem bolj natančen, bi bil ta primer videti tako: Lansko leto se je že vnaprej vedelo, da bodo vojaki zbrali boljše strelsko ekipo in se je ekipa Dekoratívne že vnaprej pomirila z usodo, da tega dvoboja ne bo dobila. S tem seveda pa de morala obeh ekip in se torej tekmuje formalno. Letos je bilo drugače. Dve enakovredni ekipi vojakov sta vodili trd boj za vsak strel, za vsak krog. Navedena situacija je spodbudila tudi mladince Dekoratívne, katerim je to bil povod za dokazovanje, kar so tudi pokazali po doseženih rezultatih.

Podoben primer je bil pri kegljanju, kjer je ekipa Dekoratívne imela prednost, toda obe izenačeni ekipi vojakov sta se borili za drugo oziroma tretje mesto.

No, ko sem že pri tem, naj povem, da je prvo mesto ekipa Dekoratívne osvojila edino v kegljanju, v kateri pa so nastopali že preverjeni asi našega kegljanja (Pečaver, Merkun...).

Ne smemo pozabiti na še nekatere mladince, ki so dali vse svoje moči in znanje za čimboljšo uvrstitev ekipe Dekoratívne.

Drugi primer, ki sem ga prej omenil, je kulturno srečanje, oziroma zaključna prireditve, ki je bila 23. maja v prostorih naše delovne organizacije.

Čeprav so bili pogoji za izvedbo te prireditve nekoliko okrnjeni, že zaradi tega, ker je bila prireditve sredi tedna, je treba izreči pohvalo vsem tistim, ki so v tako kratkem času naredili vse, da bi imeli čim bolj pester in zadovoljiv kulturno zabaven večer. Tudi tukaj je bilo zelo opazno dokazovanje posameznih OO, da bi na čim lažji in bolj dostopen način prišli do številnih gledalcev.

Zelo neprijetno za organizatorje pa je to, da se kljub vabilu niso udeležili srečanja predstavniki podjetja in družbenopolitičnih organizacij.

Milan Katič

rane Ljubljane 13. 5., srečanje z upokojenci 17. 5., srečanje z vojniki vojašnice Boris Kidrič ob dnevu mladosti)

3. Tekoči problemi v obeh OO ZSMS Dekoratívne

4. Priprave na razstavo tapiserij in cvetja, ki bo 20. 6. v dvorani nad jedilnico

5. Stanovanjska problematika (do 9. 6. se organizira posvet z mladino Dekoratívne)

6. Formiranje ženske rokometne ekipe Dekoratívne

7. Izvolitev predstavnika v uredniški odbor glasila

8. Klub — mladinski

9. Razno

Ad 1.

Ob pregledu zapisnika zadnje seje je bil sprejet sklep, da so vse zastavljene naloge izvršene.

Ad 2.

Športno srečanje 6. 5. 1978 je bilo dobro organizirano. Nekoliko več dela je slonelo na posameznikih, to pa zaradi odsotnosti nekaterih članov (organizatorjev); splošno je bila udeležba slaba.

Ad 3.

Pohod ob žici okupirane Ljubljane — zaradi delovne sobote ni bilo mogoče organizirati množične udeležbe — kljub številnim prijavam. Slabo smo organizirali tiste, ki bi se udeležili izven delovnega časa.

Ad 4.

Srečanje z našimi upokojenci — program je bil odlično pripravljen in izveden.

Ad 5.

Srečanje z vojniki vojašnice B. Kidriča ob dnevu mladosti — zaradi obojestranskih problemov se je srečanje izvedlo sredi tedna, kar pa je seveda vplivalo na odziv mladih iz naše delovne organizacije. Poleg tega je bilo zelo malo časa za pripravo bolj pestrega kulturnega programa. Kritično smo ocenili odsotnost nekaterih članov predsedstva, zaradi česar nekatere naloge niso izvršene, kar pa se je odražalo na sami organizaciji.

Ad 6.

Tekoči problemi obeh osnovnih

organizacij: obe OO sta do sedaj pokazali premalo samostojnega dela. Ta način dela smo ocenili kot nepravilen, v bodoče morata obe OO delati bolj organizirano, povezano, konkretno in samostojno.

Ad 7.

Za razstavo cvetja in tapiserij, ki bo 21. do 22. 6. 1978, bomo uredili prostor in pripravili panoje. Za izvedbo so zadolženi člani predsedstva.

Ad 8. Predlogi:

— vsi zapisniki mladinskih sestankov se objavijo v glasniku; — dolžino sestankov je treba skrajšati;

— ugotoviti je treba možnosti za ustanovitev mladinskega kluba, za kar je bil podan predlog. Za izvedbo je zadolženo predsedstvo.

Ad 9.

Vsi člani KS morajo biti prisotni na sejah, to velja tudi za predsedstvo OO. Zato morajo biti vabila pravočasno dostavljena vodjem oddelkov oz. tozdov.

Zapisnikar:

Lučka Lapajnar

Predsednik
KS ZSMS DO
Katič Milan

Vsak svoje delo in težave pozna

Ko telefoni v pisarnah onemijo, ko hitri koraki nehajo odmevati po hodnikih, ko se vsi mi odpravimo domov, pridejo one. Le malokrat jih srečamo, marsikdo jih niti pozna ne, vendar vsako jutro pričakujemo, da so svoje delo dobro opravile. Če so ga, se nanje niti ne spomnimo. Kadar je pa kaj narobe, pa takoj rečemo: »Joj, te snažilke! Pogledj, kakšno je!«

Ko sem se pogovarjala z eno od naših snažilk, so se mi stvari prikazovale v drugačni luči kot takrat, kadar godrnjamo nad njimi.

»Imena pa raje ne napišite«, je rekla, kot da jih je sto, ne samo tri. In iz tega istega razloga je seveda tudi slikati nisem smela. Potem je pogovor potekal čisto mirno, nikogar ni kritizirala. »Delovni dan je zelo obremenjen, delo je naporno, veliko kvadrature imamo, preveč, da bi bilo vse tako čisto, kot hočejo.«

Ko jo vprašam, če so kakšne pisarne posebno umazane, se nasmehe in reče: »Če je več ljudi, je seveda bolj umazano. Odvisno pa je tudi od dela.«

Pomislim seveda na našo pisarno — zelo veliko nas je v njej, delo je tako... no, naša pisarna je vedno kot bojišče po bitki... gledam jo, ona pa se smehlja in ne reče nič več. Ne vem niti tega, če ona čisti našo pisarno, vendar je raje ne vprašam...

Pripoveduje o tem, kaj vse spada v njeno delovno območje: pisarne, hodnik, stranišče, okna, trgovina... Če pa kakšne ni, mora še namesto nje narediti. Vsi hočejo imeti čisto, pa naredi kakor hočeš. Pri tem pa skoraj ni tedna, da bi samo svoje delala. Osebnih dohodki so majhni, pravi, pa veliko zahtevajo za to. Sesalnik je pa kar naprej pokvarjen.

Ko vseeno vprašam, kje je najbolj umazano, me svetlo pogleda in reče: »Vsi so mi všeč in nihče mi še ni žal besede rekel. Na moji strani pisarn ni nič svinjskega.« Jaz ji pa ne verjamem...

Ko pridem drugo jutro v službo, najdem na svoji (razmetani) pisalni mizi dva lista. Vesela sem ju in mislim, da je prav, če ju preberete tudi vi:

»V svojem osemurnem delovnem času moram počistiti trinajst pisarn, dvajset miz, dva hodnika, dvanajst oken, tri stranišča in dve garderobi. Garderobi uporablja petsto žensk in sta neznosno umazani. Poleg tega moram vedno še kakšno snažilko nadomeščati. To naporno delo povzroča veliko izčrpanost in bolezen, plačilo pa je premajhno.«

In drugo pismo:

»Imam trinajst pisarn, 29 miz, 30 oken, štiri stranišča, hodnik in trgovino. Seveda moram nadomeščati tudi druge, če so na bolniški ali na dopustu. Za tako veliko kvadrato in naporno delo ni naš trud plačan niti za četrtino. Vse snažilke želimo, da bi bila stranišča bolj čista, ter da bi bil naš trud upoštevan in po delu ocenjen.«

In kaj sedaj? Jaz sem napisala, kar so mi rekli ali napisale, vi ste morda prebrali do konca ali pa tudi ne, jutri bo pa vse po starim...

ZAPISNIK

4. seje KS ZSMS »Dekoratívne«, ki je bila 25. 5. 1978 v dvorani nad jedilnico.

Prisotni:

Breceljnik, Stevanovič, Blaznik, Zrim, Mesnar, Bego, Katič, Lapajnar

Opravičeno odsotni:

Kic

Vabljeni prisotni:

Pevc, Štangelj, Repotočnik, Hasanagič, Kraševc, Jambor, Catič, Koporc, Jeraj, Bitenc, Ravnik, Prošek, Dobravec

DNEVNI RED:

1. Realizacija sklepov zadnje seje

2. Poročilo o izvedenih akcijah v mesecu maju (športna tekmovalna 6. 5., pohod ob žici okupi-

Dan spominov

V sredo, 17. maja, smo imeli v Dekorativni vsakoletno srečanje upokoencev. Povabljenih je bilo 240 upokoencev, vabilu se jih je 150 odzvalo. Ker je letošnji maj najbolj mrzel, srečanje ni bilo v jami, ampak v jedilnici. Predstavniki družbenopolitičnih organizacij in vodstva podjetja so pred vhodom pričakali bivše sodelavce.

Že ob teh prvih stiskih rok se je razvnela dobra volja, smeh, dovtipi.

— Glej jo, kako je »luštna«. Vsako leto bolje si videti. Saj boš kmalu prekosiła vse »ta mlade«, kako ti to uspe?

In zafrkljiv odgovor, poln smeha: »V pokoj pojdi, pa boš videl.«

Takih pogovorov je bilo skoraj toliko, kolikor povablencev je prišlo. Vsi so se namreč res lepo uredili, ženske so prišle z urejenimi lasmi, lepo naličene; vse skupaj ni bilo podobno srečanju upokoencev, saj res vsi presneto dobro skrivajo leta.

Kmalu po prvih pozdravih so odšli po tovarni, na delovna mesta, kjer so včasih delali. Spet topli stiski rok, pozdravi, klepet. Ne morejo se načuditi, koliko novega je spet, kako se podoba tovarne spreminja, koliko novih strojev stoji tam, kjer so oni delali na starih...

Hoteli so zvedeti od bivših sodelavcev, kako je sedaj, kakšne občutke imajo, ko delajo v tako urejenih razmerah...

Hvalili so Dekorativno, kako skrbi za svoje delavce, pa seveda tudi za svoje upokoence. Zahva-

ljevali so se za poslani denar, ki jim bo vsem zelo prav prišel.

Ko so se vrnili v jedilnico, jih je že čakalo kosilo, naše delavke iz menze so se potrudile, da so jih postregle zelo dobro...

Po kosilu so se prisrčno nasmajali programu, ki so ga pripravili mladinci in drugi za petje in igranje navdušeni delavci.

Program je bil res prijeten, poln bodic in hecev.

Ko je zaigral ansambel Kondor, so se zavrteli, da je bilo kaj! Kdor ni plesal, je poiskal tiste bivše sodelavce, s katerimi se je želel največ pogovoriti. Med prijetne pogovore je kanila tudi kakšna kaplja grenkobe ob kakš-

Prav lepa hvala za prijetno srečanje, mnogo pozdravov in lepih želja...»

Iskreno se Vam zahvaljujem za poslani prispevek, s katerim ste se nas, bivših sodelavcev in upokoencev, tako velikodušno spomnili.

Prav tako lepa hvala za prijazno povabilo na srečanje.

Z željo, da bi pri Vašem delu in prizadevanjih dosegali čimlepše uspehe tudi nadalje, Vas vse topla pozdravljam.

Najlepši mesec v letu je mesec maj, v katerem vse cvete in je narava najlepša. Na povabilo

nem žalostnem spominu — kajti tudi kaj žalostnega je bilo kdaj — in včasih se človek spomni tudi tega. Vendar so bili taki trenutki pozabljeni, ko so se spomnili spet kaj prijetnega.

Tako se je prijetno popoldne nagibalo v večer, nekateri so se že poslavljali, veliko pa jih je bilo, ki se niso mogli ločiti drug od drugega, tako da je bila ura že veliko, ko so odšli zadnji.

Upamo, da so se res prijetno počutili med nami, v veliko veselje pa nam je, ko prejemamo od upokoencev mnogo pošte, v kateri se nam zahvaljujejo:

»Na tem prijetnem kraju se spominjamo na slavje v sredo pri vas, ki nam še zdaj ne gre čisto iz glave in tudi ne iz srca.

delavskega sveta podjetja smo se upokoenci Dekorativne 17. 5. 1978 zopet zbrali v športni jami na vsakoletno srečanje. Najprej nas je pozdravil generalni direktor tov. Janez Nebec in ostali vodilni člani podjetja. Potem, ko so nam dekleta postregla z aperitivom in nam pripela značke, smo šli na ogled v tovarno, kjer smo imeli kaj videti. Videli smo nove stroje, na katerih je produktivnost mnogo večja kot na starih strojih, katere so njihovi prvi lastniki že zavrgli, a so jih lastniki kupili za malo denarja. Ko so se po osvoboditvi vključili v kolektiv mladi fantje, so se z vso energijo vrgli na delo in spravili stare stroje v pogon, v začetku sicer bolj skromno, a

Založnik: CSD Delo - GTOZD Delavska enotnost, Ljubljana • Tisk Delo, Ljubljana

Špustovani, ceujeni itd.
 Se in se, so topli
 spomini na sredo 17.
 7. m. ker ste nam pripravili
 tako lepo srečanje!
 Iz vsega srca hvala.
 Bojca Rajovic

Šmarna gora (667 m)

Foto: Andrej Uliaga
Miha Ledinek

vendar vedno boljše. Takrat smo morali vsi trdno prijeti za delo, da smo dvignili domovino iz ruševin. Nič nismo vprašali ali je noč, ali je nedelja, delali smo udarniško, samo da je bil plan izpolnjen.

Sedaj, ko se upokojeanci spominjamo tistih dni, se vsi veselimo vaših uspehov. Srečni smo in ponosni obenem, da smo tudi mi vsak po svojih močeh pripomogli k današnjemu razvoju tovarne.

Ko smo se iz obratov vrnili v jedilnico, nas je najprej pozdravila tov. Pirjevec Ljuba, nato nam je spregovoril tov. Nebec. Zahvalil sem nam je, da smo se v tako lepem številu udeležili tega srečanja. Spregovoril je o proizvodnji, ki vedno narašča, in ki se po izbiri in kvaliteti vzorcev uvršča v sam vrh industrije pohištvenega blaga. Ko se je zahvalil za naš trud in delo, ki smo ga nekad vložili v podjetje, nam je bilo kar toplo pri srcu z zavestjo, da naše delo ni pozabljeno. Po dobrem kosilu in dobri kapljici se je začel zabavni del tega srečanja, kjer so nam naši

humoristi pokazali življenje na vasi. Zraven so še zapeli in razpeloženje je bilo na višku, kajti za starejše je lepa slovenska narodna pesem najlepša zabava. Da pa niso bili prikrajšani tudi tisti, ki so jih srbele pete, je poskrbel narodno-zabavni ansambel, kateri je bil za naša stara ušesa preglasen, vendar so zelo lepo igrali narodne viže. Tako nam je ob resnih pogovorih in zabavi minil ta lep dan, katerega ne bomo kmalu pozabili.

Spoštovani tovariši in tovarišice, ko se Vam upokojeanci zahvalimo za denarni znesek, ki ste ga nakazali in za ta res lep dan, vam želimo še mnogo uspehov pri delu v tovarni, vsemu delovnemu kolektivu pa mnogo sreče in zdravja pri delu in doma v družini. Vsem, ki ste nam omogočili to srečanje, želimo, ko bo nas upokojeance že krila črna zemlja in ko boste vi stopili na naše mesto, da bo tudi generacija, ki pride za vami, dala priznanje in zahvalo za vaše delo, ki ga sedaj vlagate v podjetje. Še enkrat hvala za vse.

Za upokojeance Pavla Plešec

Z velikim veseljem sem sprejela vabilo na srečanje nas bivših delavcev z vami, sedanjimi delavci in neposrednimi upravljalci. Vse do dneva srečanja sem bila prepričana, da se bom srečanja, kot vedno doslej, udeležila, vendar mi je moja težja bolezen preprečila, da nisem mogla doživeti vsega tovarništva, prijateljstva in zadovoljstva ob vsakoletnem srečanju.

Je že tako, in če bo kdaj v prihodnje bolje, se bom prav rada udeležila snidenja z vami. Z vašim kolektivom tako rekoč, stalno živim in četudi težko, vedno prebiram vaš časopis, ki mi ga pošiljate. Za redno pošiljanje se vam zahvaljujem in radostna sem, ko vidim napredek in uspehe, katere dosegate. Zdi se mi, kot da bi tudi sama prispevala k temu, tako se čutim povezano z vami.

Zato vam v prihodnje želim še veliko uspehov, delovnih učinkov in neprestani razvoj naše delovne organizacije. Obenem se vam zahvaljujem za vabilo na snidenje in za poslani denar.

Tovariški delavski pozdrav!
Joža Košir

Kronika

VSTOPI:

Roudi Rudi — apretura
Vrhunc Marko — TOZD C
Piletič Darja — DSSS
Brezovački Milena — šivalnica
Žunič Rasima — pripravljavnica
Copot Branko — TOZD C
Todosijević Vajisina — priprav.
Stepić Mile — pripravljavnica
Mršič Ranko — sklad. surovin
Brodarić Nada — šivalnica
Beganović Ibro — apretura
Simeunović Slavica — šivalnica
Založnik Ivan — pripravljavnica
Todosijević Milorad — šivalnica
Jovanović Zoran II. — apretura
Boranović Slavoljub — skladišče gotovega blaga
Hadžić Katarina — pripravlj.

IZSTOPI:

Pajnić Marinka — tkalnica
Benković Ana — šivalnica
Remec Mimi — šivalnica
Kocić Stefka — pripravljavnica
Lovrenčić Marija — DSSS

ROJSTVA:

Perhač Angela — sin
Horvat Željko — hči
Naler Bojana — hči
Sakan Dobrislav — hči
Črnič Majda, Franc — hči
Toševski Dragica — sin
Plak Nevenka, Božidar — hči

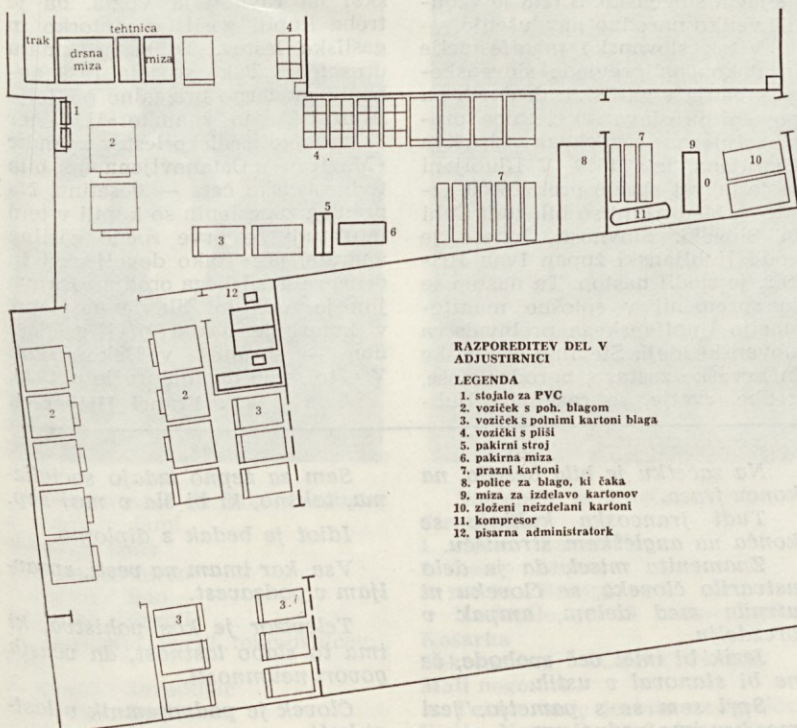
POROKE

Mustedanagić Zekerijah

DELOVNI JUBILEJI V JUNIJU

po 15 let:
Gorše Milan, Zorko Olga, Zajc Ivana
po 20 let:
Pušnik Slavko, Smrekar Angela, Ponikvar Lojzka, Štingelj Pepca
po 25 let:
Dravec Cilka, Orlovič Jožica, Mladovan Marija, Malečkar Kristina, Branković Milka

Adjustirnica bo povečana

Novo skladišče je gotovo. Vsi, ki so težko čakali na nove prostore, so si že prej izdelali načrte, kako jih bodo smotrno uredili.

Adjustirnica, ki je tik ob novem skladišču, je že od nekad prenatrpana. Sedaj bodo preuredili nižji del starega skladišča in zasedli del pritličja novega skladišča.

Načrt za razporeditev del je pripravil tov. Jerman.

Z novo razporeditvijo bo vsaj delno odpravljen problem prenatrpanosti. Tudi adjustirnica se bo namreč morala prilagoditi povečani proizvodnji tkalnice, tako bodo morali tudi povečati nočno delo. S premestitvijo izdelave kartonov bo odpadel prevoz praznih kartonov iz kleti preko apreture oz. dvorišča v adjustirnico. Možno bo tudi delno sortiranje gotovih artiklov za skladišče gotovega blaga.

Ob smrti mojega dragega očeta se sodelavkam in sodelavcem zahvaljujem za izrečeno sožalje ter za denar, namenjen za cvetje.

Eva Habjanič
por. Kobetič

Ob smrti mojega dragega moža

MIHA ŠTUPARJA
vašega dolgoletnega sodelavca, upokojenca, se vsem delavcem Dekorativne zahvaljujem za spremstvo na njegovi zadnji poti, izrečeno sožalje in podarjeno cvetje.

Tončka Štupar

Ob smrti najinega dragega očeta se vsem sodelavkam in sodelavcem zahvaljujem za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Ivanka Potočnik
in Anica Kucler

Ob prezgodnji smrti moje drage hčerke se vsem sodelavkam in sodelavcem zahvaljujem za besede sožalja in za cvetje.

Anica Kucler

Ob izgubi moje drage mame se iskreno zahvaljujem celotnemu kolektivu za pismeno in ustno izrečeno sožalje ter darovan denar, namenjen za venec.

Zgonc Marija

Nepozabna srečanja s Srečkom Lenardom

Tam, kjer je obstala naša prizadevnost, je on točno vedel, kako mora biti. Kakor optična prizma razdeli sončni žarek v prelestno mavrico in so vse barve na svojem mestu, tako je znal odrediti odtene tam, kjer smo obstali mi. Suvereno je obvladal vsa barvna paleto. Barva in oblika sta bili poslušni sredstvi njegovega oblikovanja in nad vse izrazna medija njegove vizije o harmoniji v naravi. Občudovali smo njegovo globoko poznavanje zakonov kreiranja ter prenašanja idej v svet oblik. Oblike so njegova abeceda in barve njegova govornica. Za nas mrtvi predmeti so pod njegovimi rokami dobivali vsebino in pomen, izžarevali so skladnost in pričali o svojem poslanstvu. Vse, kar smo v svojem vsakdanjem življenju nepazljivo dojemali, vsemu temu je naš tovariš Lenard prisodil pomembnost do zadnjega vlakna.

Za nas je bil svet barv in oblik samo široka cesta, ki se je slepo končala, on pa se je znal povzpeti na ozko stezo, ki je dostopna le redkim talentom.

S svojim vztrajnim delom je pomagal tudi nam prodrati v svet svetlobe in sence ter nas vodil v svet harmonije, barv in oblik. Spoštovali smo ga kot nadkriljivega kreatorja uporabne umetnosti ter učitelja oblikovanja in podajanja. S prefinjeno roko, globoko srčno kulturo ter

izrednim posluhom za utrip življenja, je bil neizčrpen organizator prikazovanja naših izdelkov. V svojem svetu usklajevanja vseh izraznih elementov dela pa je izžareval neverjetno moč optimizma in bratskega odnosa do svojih sodelavcev. S svojim humanim in obzirnim načinom poučevanja je postal naš učitelj in mentor. Kot pionir in pobudnik naše ročne tkalnice je veliko prispeval, da se je razrasla v tako pomembno dejavnost. S svojim sodelovanjem pri ustvarjanju in izbiranju novih vzorcev je vedno imel pred očmi kompleksno vlogo novega dessena kot dekorativno gradivo.

Na vsakem sejmu ali razstavi je znal s svojim globokim poznavanjem tvarine prikazati izdelke naše tovarne ne samo kot komercialni artikel, kot blago visoke industrijske ravni naše Dekorativne, marveč še več: kot dragocen izdelek naših dessinaterjev, tkalcev in apreterjev. S svojim kulturnim aranžiranjem in prefinjenim šarmom nas je predstavljal javnosti kot uigrano družino v tistem pristnem pomenu mojstrov oblikovanja.

S tem, kako nas je predstavljal javnosti, je soustvarjal in gradil ugled in ekonomski uspeh Dekorativne, za kar mu velja naša iskrena hvala.

Anton Jesse

gasilski kotiček

Gasilski kotiček želi nadaljevati svoje življenje. Upam, da so ga naši bralci vzeli za svojega in ga z zanimanjem prebirajo. Da ne bi bil med časom dopustov preveč resen, je, to pot — zgodovinski. Pogledali bomo, kako se je razvijala gasilska organizacija.

O gasilstvu lahko govorimo že v tistih časih, ko je človek spoznal ogenj, to je z gorenjem, ki je nastalo zaradi trenja med materiali, strele, samovžiga. Ogenj je človeku velik prijatelj in največji sovražnik.

Velik prijatelj mu je, ko ga ima v svoji oblasti in kontroli. Velik sovražnik pa, če ni pod kontrolo, če ni v oblasti človeka. Takrat govorimo o požarih.

Že najstarejša ljudstva: Kitajci, Asirci, Babilonci, Perzijci, Egipčani in druga so se na razne načine borili proti požaru. O tem vemo le malo. Najstarejši podatki segajo v drugo tisočletje pred našim štetjem. Iz tega časa je najdena pisana uredba o gašenju požara v Egiptu.

Pomembno je drugo stoletje pred našim štetjem, ko je Ktesibios iz Aleksandrije izdelal gasilsko črpalko. Njegov učenec Heron pa je avtor še danes znane »Heronove buče«.

Med leti 30. pred našim štetjem in 14. našega štetja, ko je Rim

postal svetovna država — imperij — se je vladar Avgust uspešno lotil organizacije požarne službe. Rim je bil razdeljen na 14 požarnih okrajev. Poveljnik vsega gasilstva je bil »praefectus vigillum«. Poleg poveljnika cesarske telesne straže je imel v rokah najmočnejšo vojaško silo 8000 gasilcev. Že Rimljani so poznali poklicne in prostovoljne gasilce. Prostovoljne gasilce so sestavljali predvsem obrtniki.

Prostovoljno gasilstvo se je najbolj razvilo v II. in III. stoletju. Vladarji so spoznali veliko važnost gasilske organizacije v mestih in okolici.

Zaton zahodnorimskega cesarstva, ki se je začel ob koncu IV. stol. z upori sužnjev na latifundijah in v rudnikih, je prav tako vplival na propad gasilske organizacije. Ko so Vandali leta 455 razrušili Rim in je pred njimi Atila s Huni prek naših krajev napadal Italijo in Francijo (Galijo), so nato številna germanska plemena uničila zahodno rimsko cesarstvo. Po propadu rimskega cesarstva nekaj stoletij nimamo vesti o gasilski službi.

Fevdalna družba je bila razdrobljena in omejena na grajsko življenje. Tako niso občutili nevarnosti ognja. V teh časih so se začela razvijati tipična srednjeveška mesta. Stavbe so bile lesene, ulice ozke, hiše tesno druga ob drugi. Požari so bili pogosti in so uničili cele mestne četrti.

Leta 1068 je angleški kralj Viljem I. uvedel v vseh mestih večerni zvon. Ko je ta zazvonil, so morali ugasniti vsa ognjišča, sicer so sledile hude kazni.

V letih 1200—1300 so mesta začela graditi obzidja s stolpi. Mest-

ni stražarji so obenem, ko so pazili na sovražnika, pazili na mesto samo, če bi v njem izbruhnil požar. Pri teh požarih je ponavadi nastal paničen beg, ki je običajno zahteval prav toliko žrtev kot požar sam. Šele po velikem dunajskem požaru leta 1276 je Rudolf Habsburški izdal ponovne odredbe o požarnem redu. V Franciji so bili do leta 1700 gasilci kapucini, cisterjanci pa so prvi uporabljali brizgalno. V St. Troudu v Vzhodni Belgiji so do konca leta 1900 obstajala gasilska društva, katerih člani so bili redovniki. V Belgiji so kot gasilci veliko delali tudi očetje frančiškani.

V letih 1700—1800 so mnoga mesta zelo okrepila požarno službo. Sloves dobre požarne ureditve si je pridobilo mesto Hamburg. Kljub natančnim določilom gasilskega reda in dobri opremljenosti in izvežbanosti, pa je Hamburg doživel strahovit požar, ki je trajal 3 dni in uničil 1749 hiš, 50 ljudi pa je izgubilo življenje. To se je zgodilo v času, ko so staro cehovsko urejeno gasilsko službo začela izpodrivati gasilska društva. S tem pa se je začela v požarni varnosti in gasilstvu nova doba, pogojena z razvojem kapitalistične proizvodnje, ki je omogočila izreden razmah in razvoj na tem področju.

Druga polovica XIX. stoletja prinaša v slovenske dežele velike gospodarske, družbene in politične spremembe v okviru kapitalističnega razvoja habsburške monarhije. Konec je fevdalnih odnosov, razvijajo se manufakture, tovarne, rudniki, gradijo se železnice.

Gasilsko društvo v Ljubljani je nastalo leta 1870. Delovni red gasilcev je bil sestavljen v nemškem in slovenskem jeziku. Toda že pred ustanovitvijo v Ljubljani je bilo ustanovljeno društvo v Metliki — leta 1869. V tem obdobju so nastala tudi gasilska društva v Celju, Ptuj in Laškem.

Kljub temu, da so bili člani gasilskih društev povečini Slovenci, so imeli vodilne položaje v rokah Nemci in nemškutarji. Prvi na Slovenskem, ki je prelomil z nemškim poveljevanjem je bil Ignac Merhar. Ko je leta 1880 nastopil v Ljubljani na veliki gasilski svečanosti, je svoji gasilski četi iz Dolenje vasi pri Ribnici poveljeval slovensko. S tem je vzbudil veliko narodno navdušenje.

Višek slovenske manifestacije in dokončne prevlade slovenskega gibanja v gasilskih društvih pa pomeni proslava 40. letnice prostovoljnega gasilskega društva Ljubljana, leta 1910. V Ljubljani se je takrat zbralo preko 6000 gasilcev. Med njimi so bili tudi Čehi in Slovaki. Slavnosti, katero je vodil ljubljanski župan Ivan Hribar, je sledil nastop. Ta nastop se je spremenil v splošno manifestacijo ljubljanskega prebivalstva slovanski ideji. Številne slovenske in hrvaške zastave, narodne noše, godbe, cvetje, so razgibale ljub-

ljansko prebivalstvo. Na medsebojne spore sta pozabili celo liberalna in klerikalna stranka.

IN KAKO JE BILO Z USTANOVITVIJO GASILSKE SLUŽBE V DEKORATIVNI

V času, v katerem je bila ustanovljena in je začela delovati gasilska služba v Dekorativni, je bila na pomolu že druga svetovna bojna vihra.

1. septembra 1939 so Hitlerjeve nacistične armade napadle Poljsko. Začela se je druga svetovna vojna. Vlada stare Jugoslavije je ob tem napadu zaenkrat ostala ob strani, vendar je začela resneje misliti na obrambo. Podčrtati moramo, da je bila gasilska organizacija v istem času edina organizirana sila, na katero je vlada lahko računala pri obrambi zaledja, ob letalskih napadih, da bi pomagala ljudem. O tem so veliko govorila poročila iz poljskega bojišča.

PRVI POŽAR V DEKORATIVNI

Vse tovarne v tistem času so dobivale direktive, da morajo med delavstvom organizirati gasilske čete, ki naj delujejo v skladu s »Pravilnikom o zaščiti pred letalskimi napadi«. Privatniki-kapitalisti so se tega otekali. Kajti to je za njih pomenilo dodatne stroške.

No, tako je v tem letu 1939 izbruhnil velik požar v oddelku sušilnice. Vzrok požara je bilo nepravilno avtogeno varjenje. Takrat je sušilnica skoraj vsa pogorela. To so današnji prostori mehanične delavnice. To je bil velik udarec ne samo za lastnike »Store«, temveč za vse delavce in uslužbence. Od slovenskih tehnikov, ki so bili takrat zaposleni v današnji Dekorativni, so pri gašenju požara sodelovali še nekateri danes zaposleni, tako tudi tovariša Jesse in Bernat. Največjo uslugo, da so pravočasno lokalizirali ta požar, ima že upokojeni ključavničarski mojster in tovarniški šofer Jože Merjasec, ki je organiziral gašenje večine vseh zaposlenih in preprečil, da bi ogenj prišel do plinskih steklenic, kjer bi lahko nastala eksplozija.

Po tem požaru je strokovni kader tovarne »Store« stalno pritiskal na ravnatelja Vogla, da je treba kupiti gasilsko motoriko in gasilsko lestev. To se je kmalu uresničilo. Tako so leta 1939 nabavili moderno brizgalno podjetja Andrej Zupan, znamke »ILO« ter 33 m dolgo gasilsko lestev znamke »Magirus«. Ustanovljena je bila tudi gasilska četa — desetina. Na predlog zaposlenih so kupili v tem letu tudi že prve ročne gasilne aparate, prav tako dovolj cevi in drugega gasilskega orodja. Uprava jim je tudi določila leseno lopo, v kateri je nastal prvi gasilski dom — shramba v Dekorativni. Vse to se je dogajalo v letu 1939.

Franci Hriberšek

Na začetku je bila beseda, na koncu fraza.

Tudi francoska kuhinja se konča na angleškem stranišču.

Znamenita misel, da je delo ustvarilo človeka, se človeku ni utrnila med delom, ampak v brezdnelju.

Jezik bi imel več svobode, če ne bi stanoval v ustih.

Spri sem se s pametjo: jezi me, ker ima vedno prav.

Sem za žepno izdajo socializma, takšno, ki bi šla v moj žep.

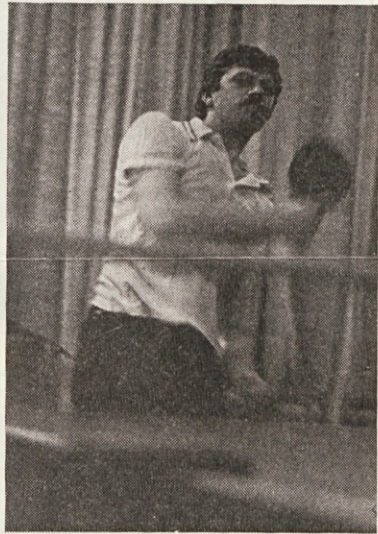
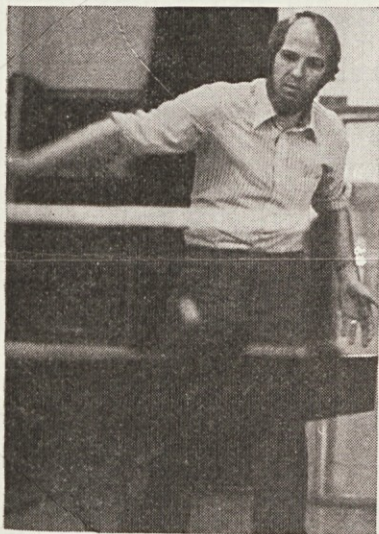
Idiot je bedak z diplomom.

Vse, kar imam na vesti, spravljam v podzavest.

Televizor je kos pohištva, ki ima to slabo lastnost, da včasih govori neumnosti.

Človek je podnajemnik v lastni koži.

Rezultati športnega srečanja v počastitev 1. maja

Tekmovanje je bilo v soboto, 6. maja v Jami.

Namizni tenis

1. mesto : Veren
2. mesto : Ban
3. mesto : Prebil

Nastopilo je 12 tekmovalcev.

Šah

1. mesto : Jovanovič
2. mesto : Brestovax
3. mesto : Stefanovič

Nastopilo je 8 tekmovalcev.

Streljanje

1. mesto : Zavašnik
2. mesto : Maraž
3. mesto : Banjaž

Nastopilo je 25 tekmovalcev.

Košarka

Dekoratívna : TOZD C 74 : 30

Mali nogomet

Tekmovanje je bilo na igrišču Ilirije. Nastopile so 3 ekipe. Zma-

Foto: Zavašnik

gala je naša 1. ekipa, ki nastopa v trim ligi.

Najboljši strelec je bil Klemenčič s 5 goli.

Prijavljeno je bilo še več tekmovalcev. Nekaj se jih je ustrašilo dežja, ki nas je motil, posebno med košarkaško tekmo. Več tekmovalcev je nastopilo v več disciplinah. Zato bo v prihodnje potrebno na eno soboto organizirati samo dve ali tri discipline. Nastopili pa sta samo dve ženski in to v streljanju. Za naprej bo naša dolžnost, da bomo pritegnili tudi naša dekleta. Smo namreč ženska delovna organizacija.

Silvo Vovk

Vojašnica »Ivan Cankar«

Enota Boška Ratkovića iz vrhniške vojašnice »Ivan Cankar« si je lani priborila naslov najboljšje enote na ljubljanskem armadnem območju. Prehodno zastavico jim je za dan JLA predal poveljnik ljubljanskega armadnega območja generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok.

Tako velik uspeh prav gotovo ni naključen. Že vrsto let zapored so bili v ožjem izboru za najboljšo enoto, toda najvišji naslov se jim je vedno izmuznil iz rok. Bili so vedno drugi. Zato so vse starešine in vojaki sedli za mizo ter analizirali razloge za »spodrseljaj«, če v šali lahko tako imenujemo drugo mesto. Pri tem so angažirali vse dejavnike, od organizacije ZK, ZSMS, poveljstvo, vojaške kolektive, skratka vsakega vojaka in starešino. To je pripomoglo, da so v lanskem letu dosegli velik napredek na vseh področjih življenja in dela v enoti.

Največ pozornosti so posvetili strokovnemu usposabljanju, ki je osnova za hitro, pravočasno in učinkovito izpolnjevanje vseh borbenih nalog tudi v najtežjih okoliščinah. Visoka politična zavest članov enote Boška Ratkovića, moralnopolitična enotnost vojaških kolektivov, razvita zavestna disciplina, podkrepljena z željami, da posežejo po naslovu najboljšje enote, so pomenile trdno osnovo za dosežene rezultate.

Obenem je bila vrhniška enota druga v JLA, za kar so prejeli tudi pohvalo zveznega sekretarja za narodno obrambo Nikole Ljubičića.

Od rezultatov omenimo le nekatere, saj bi bilo naštevavanje vseh predolgo. V lanskem letu so s štednjo porabe goriva, vode in elektrike prihranili kar 54 milijonov starih dinarjev, na drugih področjih pa še 50 milijonov starih dinarjev. Take uspehe bi vrhniškimi vojakom verjetno zavidale mnoge delovne organizacije pri nas. Lani so v vojašnici adaptirali staro zgradbo v sodoben vojaški servis. Vrednost del je znašala 180 milijonov SD, vložili pa so vsega 22 milijonov.

Zelo tesno sodelujejo tudi »sterenom«, z vsemi družbenopolitičnimi in delovnimi organizacijami, toda ne le iz vrhniške občine, ampak z vse notranjske regije. Sodelujejo z mladimi iz občin Logatec, Idrija, Ljubljana-Vič in seveda z Vrhničani.

Vojaški klub v vojašnici »Ivan Cankar« prav tako sodi med najboljše na ljubljanskem armad-

nem območju, saj je v letu 1976 osvojil prvo mesto. Prostor, v katerem vojaki preživljajo svoj prosti čas in kjer imajo na razpolago biblioteko, kino dvorano in pristop k raznim sekcijam. V lanskem letu so za vojake pripravili čez 30 predavanja in razgovorov o najrazličnejših aktualnih družbenopolitičnih in gospodarskih vprašanjih, 26 zabavnih prireditev, 17 kviz tekmovalj, 7 koncertov, več gledaliških in 270 filmskih predstav, 180 športnih srečanj, 9 razstav itd. Pod okriljem kluba deluje 7 sekcij: dramsko-literarna, glasbena, likovna, recitatorska, zborovska, novinarska in folklorna. V klubu deluje tudi vojaška univerza. Prek nje se vojaki seznanjajo s temelji našega samoupravnega socialističnega sistema in poglobljajo znanje s področja naše revolucionarne preteklosti.

Zelo je razvita tudi novatorska dejavnost, s katero posamezniki na svoj način prispevajo k posodobitvi in pocenitvi zahtevnega procesa urjenja v borbenih veščinah. Prav ob podelitvi prehodne zastavice sta vojak in starešina prejela priznanje za konstrukcijo zapletenega simulatorja, ki bo urjenje bistveno izboljšal. Omeniti velja tudi vojaka pedagoga, ki je kot za šalo naučil pisati 15 kolegov.

In ko smo že v vrhniški enoti, moramo seveda omeniti tudi tukajšnji dom JLA. Vrhniški dom JLA je bil lani namreč že drugič doslej proglašen za najboljšega na ljubljanskem armadnem območju. Vrhničani so bili najboljši leta 1975, naslednje leto so bili drugi, lani pa so zopet posegli po najvišji lovoriki.

Nobene pomembnejše kulturno-umetniške, vzgojno-izobraževalne ali športno rekreativne prireditve na Vrhniki si ni več mogoče zamisliti brez sodelovanja doma JLA. To je samo dokaz več, kako velik ugled uživa ta ustanova v vrhniški občini. V dom JLA zahajajo tako rekoč vsi občani Vrhnike in ne le tisti, ki so zaposleni v JLA.

V lanskem letu si je dramske in druge kulturno-umetniške stvaritve, koncerte resne, zabavne in narodne glasbe, literarne večere in druge podobne prireditve ogledalo nič manj kot 13.000 gledalcev. 129 filmskih predstav si je ogledalo skoraj 15.000 gledalcev, 18 likovnih in fotografskih razstav je obiskalo več kot 12.000 občanov. Pripravili so tudi 76 športnih prireditev.

PAJEK

Ta mesec je naš pajek verjetno že na dopustu, kljub temu, da se naš kolektivni dopust začne šele 1. julija. Vendar smo odkrili sem ter tja po tovarni, po vseh kotih in kottičkih toliko pajkov, da nismo ostali praznih rok.

Mnogi moramo zjutraj vstati zgodaj, da lahko pridemo pravočasno v službo — 5 minut do 6. ure. Verjetno bi se čas, ki ga porabimo za pot v službo pa tudi iz nje, skrajšal, če bi bili naši semaforji v mestu sinhronizirani. Tako pa se ustavljam prav pri vsakem semaforju. Kljub temu, da je naš mestni promet postal za dinar dražji, ni prevoz nič bolj kulturn, pa tudi hitrejši ne. Le redki vozniki mestnih avtobusov se do potnikov obnašajo dostojno. Tako, da človek že navsezgodaj priteče v službo slabe volje. Potem pa vratar, ki te čaka s svinčnikom v roki, zabeleži tvoje ime, ker si zamudil minuto ali dve. Včasih imaš srečo, ker ima včasih naš vratar uro narobe, včasih pa te ne utegne zapisati, ker jih je zamudilo preveč, vseh pa ni utegnil zapisati. Vsekakor pa bi bilo tudi dobro, ko bi naš vratar zapisoval še ob dveh. Tako pa...

Vseh teh kolobocij ne bi bilo, če bi imeli pri naši hiši uro in bi vsak delavec imel svojo kartico, pa bi bilo tudi točno razvidno, kdaj je zamudil in koliko časa. Tako bi bili vsi enaki od generalnega do snažilke.

Pa pustimo nesrečno jutranje zamujanje.

V počastitev dneva mladosti so imeli mladi srečanje z vojaki iz vojašnice B. Kidriča. Organizirali so športna tekmovanja v posameznih panogah, o čemer je padlo veliko pripomb, češ da organizacija ni dobra — kar je pa res. Sicer pa: važno je, da so podelili diplome in pokal, kdo bi se sekiral zaradi organizacije. Pa saj tudi kulturni program v torek ni bil ravno na visoki ravni. Vojaki so se v izvajanju programa vedli prav »amatersko«, naši pa še tako ne, ker ga sploh niso imeli. Pa se vseeno lahko pohvalijo, da so večer dobro preživeli, čeprav so imeli bolj malo hrane, da o alkoholu sploh ne govorimo. Saj veste: MLADOLETNIM (do 27 let!) NE TOČIMO ALKOHOLNIH PIJAČ. Ampak kar je res, je pa res, tudi tako so se imeli zelo lepo. Vsaj lahko rečejo, da se mladi znajo veseliti brez pijače in njenega vpliva.

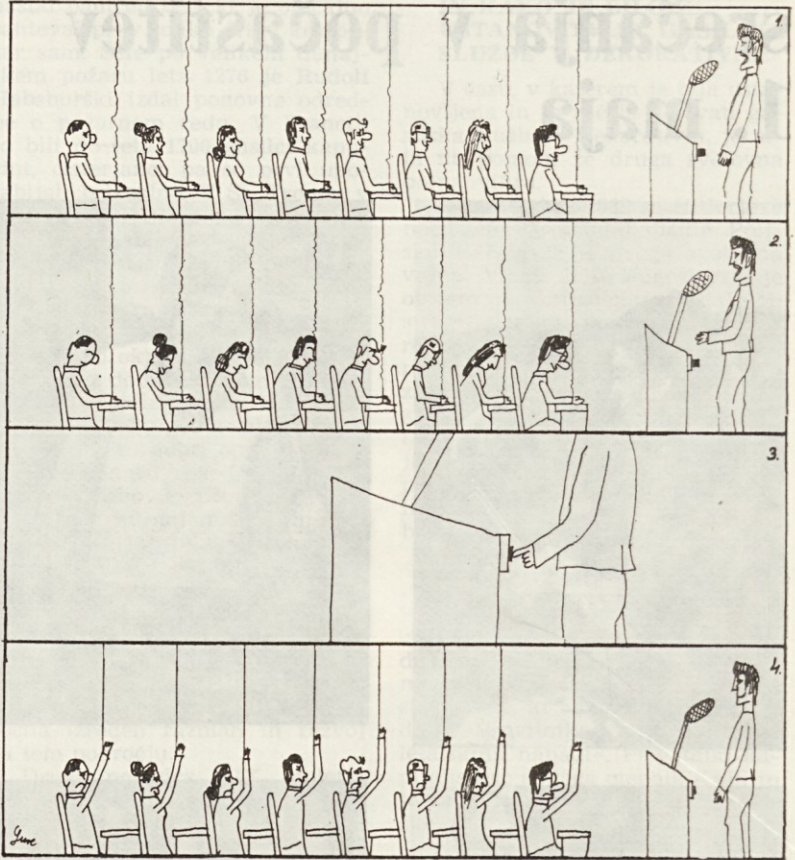
Prav tako dobro, vendar precej manj kulturno se imajo naši sodelavci v centralni moški garderobi. Ko so mi pokazali vse čike na stropu, so se smejali in niso hoteli povedati, kako jih spravijo gor. Pa me tudi ne zanima, ker tega itak ne bi bilo dobro pisati, da ne bi imeli še več takih umetniško okrašenih stropov po tovarni. Vse to seveda nima nobene zveze s tozdom »C«, o katerem samo tole: Gradiva, ki prihajajo s SIS, je ogromno. Resna stvar, prav nič zabavna. Zelo ljubeznivi pošiljateljji poskrbijo, da se kljub vsemu zabavamo ob njihovih pošiljkah:

TOZD Energetika in vzdrževanje so nam preimenovali v TOZD Energetika in OSVEŽEVANJE. Kdo ve, kaj si predstavljajo, da ta TOZD dela??

Da ne bo hude krvi tu in tam, bo za danes dovolj.

Tistim, ki so prizadeti, želim prijeten dopust in — da bi pozabili na zoprne pajkove mreže. Vaš Pajek

ZA SMEH

Vsaka podobnost z nami je zgolj slučajna

— Tovarišica, bi lahko kaj povedali za našo jutranjo radijsko oddajo? Ali se morda ukvarjate z atletiko?

— Saj ne utegnem, ali pa samo toliko počakajte, da pridem mimo vratarja, ker me vsako jutro štopa.

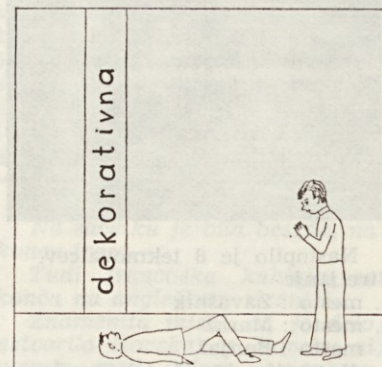
BODICE

— Nekateri se ubadajo, kje dobiti dobrega arhitekta za opremo stanovanja, drugi pa se ubadajo z mislijo, kje dobiti dobrega strica, ki bi ti preskrbel stanovanje.

— Vas morda zanima, kdo je Pajek? Morda je eden od tistih, ki si ne upa javno izražati svojih pripomb na sestankih? Morda!!

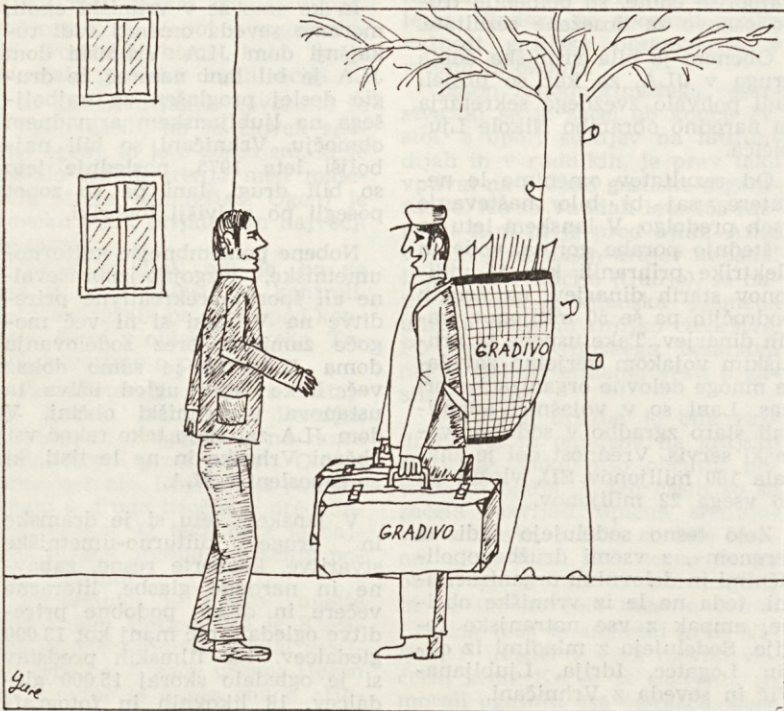
— Tisti, ki zaslužijo veliko, dobijo za svoje delo vedno premalo plače, tisti pa, ki prejema-jo nizek osebni dohodek, so zadovoljni, če dobijo le starega ti-sočaka več.

— Po novem se ne sme več slišati smeh iz pisarn skupnih služb — temveč samo jok.

— Ja, Francelj, kaj pa delaš, ali ti je slabo, da ležiš?

— Ne, samo napis berem na našem novem skladišču.

— Lej ga, lej ga, a greš že na dopust?
— Kje pa, na sejo!